

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**Факультет історії, політології та міжнародних відносин  
Кафедра міжнародних відносин та суспільних комунікацій**

**Висвітлення британськими та канадськими ЗМК подій російсько-  
української війни**

**Кваліфікаційна робота  
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)**

***Виконав:***

студент 6 курсу, 604 групи  
Рогожа Дмитро Геннадійович

***Керівник:***

кандидат політичних наук, доцент  
Осадца Іван Степанович

*До захисту допущено*

*на засіданні кафедри*

*протокол № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 2024 р.*

*Зав. кафедрою \_\_\_\_\_ доц. Макар В.Ю.*

**Чернівці – 2024**

### Анотація

Російсько-українська війна, яка розпочалася в 2014 році й перейшла в нову фазу в 2022 році після повномасштабного вторгнення Росії в Україну, стала не тільки військовим, а й інформаційним конфліктом. У сучасному глобалізованому світі засоби масової комунікації відіграють вирішальну роль у формуванні громадської думки як на національному, так і на міжнародному рівні. Західні медіа, зокрема британські та канадські, активно висвітлюють події, пов'язані з війною в Україні, що впливає на сприйняття конфлікту у світовій спільноті. Особливо важливим є аналіз медіа-висвітлення у Великобританії та Канаді, оскільки ці країни є провідними учасниками міжнародної підтримки України, а також ключовими медіа-центрами світу.

**Ключові слова:** *російсько-українська війна, засоби масової комунікації, британські медіа, канадські медіа, медіа-наративи.*

### Summary

The Russian-Ukrainian war, which began in 2014 and entered a new phase in 2022 after Russia's full-scale invasion of Ukraine, has become not only a military but also an information conflict. In today's globalized world, the media play a crucial role in shaping public opinion both nationally and internationally. Western media, particularly British and Canadian, actively cover events related to the war in Ukraine, which influences the perception of the conflict in the world community. The analysis of media coverage in the UK and Canada is particularly important, as these countries are leading participants in international support for Ukraine, as well as key media centers in the world.

**Keywords:** *Russian-Ukrainian war, mass media, British media, Canadian media, media narratives.*

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

\_\_\_\_\_ Дмитро РОГОЖА  
(підпис)

## ЗМІСТ

|                                                                                                           |             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <b>ВСТУП</b>                                                                                              | <b>4</b>    |
| .....                                                                                                     |             |
| <b>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ<br/>ВИСВІТЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ У ЗМК</b>              |             |
| <b>1.1. Теоретичні основи дослідження</b>                                                                 | <b>7</b>    |
| .....                                                                                                     |             |
| <b>1.2. Методологічні засади дослідження</b>                                                              | <b>17</b>   |
| .....                                                                                                     |             |
| <b>Висновки до розділу</b>                                                                                | <b>1 27</b> |
| .....                                                                                                     |             |
| <b>РОЗДІЛ 2. ГОЛОВНІ МЕДІА-НАРАТИВИ РОСІЙСЬКО-<br/>УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА ЇХ ВИСВІТЛЕННЯ У ЗАХІДНИХ ЗМК</b> |             |
| <b>2.1. Фактори, що впливають на відмінності у висвітленні<br/>російсько-української війни в ЗМК</b>      | <b>28</b>   |
| .....                                                                                                     |             |
| <b>2.2. Вплив висвітлення в ЗМК російсько-української війни на її<br/>міжнародне сприйняття</b>           | <b>35</b>   |
| .....                                                                                                     |             |
| <b>2.3. Закономірності щодо медіа-висвітлення міжнародних<br/>конфліктів</b>                              | <b>42</b>   |
| .....                                                                                                     |             |
| <b>Висновки до розділу</b>                                                                                | <b>2 49</b> |
| .....                                                                                                     |             |
| <b>РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ РОСІЙСЬКО-<br/>УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ БРИТАНСЬКИМИ ТА КАНАДСЬКИМИ ЗМК</b> |             |
| <b>3.1. Російсько-українська війна на шпальтах британських ЗМК</b>                                        | <b>53</b>   |
| ..                                                                                                        |             |

|                                                                            |               |
|----------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <b>3.2. Висвітлення російсько-української війни провідними канадськими</b> | <b>ЗМК 67</b> |
|----------------------------------------------------------------------------|---------------|

.....

|                            |             |
|----------------------------|-------------|
| <b>Висновки до розділу</b> | <b>3 82</b> |
|----------------------------|-------------|

.....

|                 |           |
|-----------------|-----------|
| <b>ВИСНОВКИ</b> | <b>84</b> |
|-----------------|-----------|

.....

|                                   |           |
|-----------------------------------|-----------|
| <b>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</b> | <b>87</b> |
|-----------------------------------|-----------|

.....

|                |           |
|----------------|-----------|
| <b>SUMMARY</b> | <b>98</b> |
|----------------|-----------|

.....

## ВСТУП

**Актуальність теми дослідження.** Російсько-українська війна, яка розпочалася в 2014 році й перейшла в нову фазу в 2022 році після повномасштабного вторгнення Росії в Україну, стала не тільки військовим, а й інформаційним конфліктом. У сучасному глобалізованому світі засоби масової комунікації (ЗМК) відіграють вирішальну роль у формуванні громадської думки як на національному, так і на міжнародному рівні. Західні медіа, зокрема британські та канадські, активно висвітлюють події, пов'язані з війною в Україні, що впливає на сприйняття конфлікту у світовій спільноті. Проте, способи, зміст і контексти висвітлення цього конфлікту в різних країнах відрізняються залежно від політичної ситуації, культурних особливостей та медіа-стандартів кожної держави.

Особливо важливим є аналіз медіа-висвітлення у Великобританії та Канаді, оскільки ці країни є провідними учасниками міжнародної підтримки України, а також ключовими медіа-центрами світу. Вивчення того, як ці країни інтерпретують та подають російсько-українську війну, дозволяє глибше зрозуміти не тільки політичні аспекти міжнародної реакції, але й роль інформаційної політики у впливі на глобальну громадську думку. Це робить тему дослідження висвітлення британськими та канадськими ЗМК російсько-українського конфлікту надзвичайно актуальною.

**Метою** даної магістерської роботи є аналіз специфіки висвітлення подій російсько-української війни в засобах масової комунікації Великобританії та Канади.

Для досягнення цієї мети поставлені такі **завдання**:

1. Дослідити теоретичні засади висвітлення медіа військових конфліктів та їхній вплив на громадську думку.
2. Провести аналіз змісту та форми висвітлення російсько-української війни в британських медіа.

3. Дослідити особливості подачі російсько-української війни в канадських ЗМК.

4. Виявити спільні та відмінні риси медіа-наративів та їхній вплив на міжнародне сприйняття російсько-української війни.

5. Провести порівняльний аналіз британських та канадських медіа щодо висвітлення російсько-української війни в Україні.

**Об'єктом дослідження** є медійне висвітлення військових конфліктів, зокрема російсько-української війни, у британських та канадських ЗМК.

**Предметом дослідження** є зміст, форми та особливості медіа-наративів, які використовують британські та канадські засоби масової комунікації для висвітлення подій російсько-української війни, а також вплив цих наративів на сприйняття конфлікту у світовому інформаційному просторі.

У процесі дослідження використовувалися такі основні **методи**:

Контент-аналіз публікацій британських та канадських медіа для виявлення основних тем, наративів та риторики щодо російсько-української війни. Дискурс-аналіз для аналізу прихованих смислів, які формують громадське сприйняття конфлікту. Порівняльний аналіз для зіставлення відмінностей у подачі конфлікту британськими та канадськими медіа. Методи якісного та кількісного аналізу, що дозволили глибше проаналізувати медіа-подачу інформації та оцінити її вплив на аудиторію.

**Наукова новизна** даної роботи полягає у комплексному дослідженні висвітлення російсько-української війни в британських та канадських ЗМК, що дозволило виявити спільні та відмінні риси медіа-наративів. Проведено системний порівняльний аналіз цих медіа-джерел з урахуванням політичного та соціального контексту кожної країни, а також впливу на формування міжнародного сприйняття конфлікту. Це дослідження також вносить вклад у розуміння того, як західні медіа формують уявлення про війни і конфлікти, зокрема про події в Україні.

**Практичне значення** результатів полягає у тому, що вони можуть бути використані медіа-аналітиками, журналістами, політичними аналітиками та

дослідниками для кращого розуміння медійних процесів під час конфліктів. Результати роботи можуть допомогти удосконалити інформаційну політику ЗМК та стратегії комунікації з громадськістю в умовах конфлікту. Дослідження також може бути корисним для освітніх програм у галузі журналістики та міжнародних відносин, що включають вивчення висвітлення військових конфліктів.

**Структура роботи** зумовлена метою, об'єктом, предметом та завданням дослідження. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, поділених на підрозділи, висновків, списку використаних джерел, який налічує 109 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 100 сторінок, з яких основного тексту – 83 сторінки.

## **РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИСВІТЛЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ У ЗМК**

### **1.1. Теоретичні основи дослідження.**

Засоби масової комунікації (ЗМК) відіграють одну з центральних ролей у формуванні громадської думки під час міжнародних конфліктів. Вони виконують не тільки інформативну, але й інтерпретаційну функцію, створюючи певні рамки сприйняття подій. Як зазначено у статті "Особливості висвітлення російсько-української війни в західних медіа" (Львівський національний університет імені Івана Франка), британські та канадські ЗМК суттєво впливають на формування міжнародного наративу щодо війни в Україні, подаючи її як боротьбу за демократичні цінності та захист прав людини [109]. Це значно виходить за межі простої інформативної функції, оскільки ЗМК мають можливість впливати на громадську думку через фреймінг, акцентуацію певних тем, вибір лексики та емоційні підходи.

ЗМК можуть виступати у ролі "агентів впливу", використовуючи наративи, що відповідають інтересам певних політичних або соціальних груп. Вони формують сприйняття подій, обираючи ті аспекти, які відображають позицію міжнародної спільноти або певних політичних сил. У контексті російсько-українського конфлікту західні ЗМК часто висвітлюють події з акцентом на порушення прав людини, акти агресії з боку Росії та необхідність міжнародної підтримки України [108]. Такий підхід не тільки інформує, але й впливає на формування глобального сприйняття конфлікту як боротьби між демократією і тиранією, між правами людини і репресіями, що відображає інтереси західних держав і сприяє підтримці України на міжнародному рівні.

Важливим аспектом впливу ЗМК є їхній здатність адаптувати контент для різних аудиторій, зважаючи на інтереси та настрої читачів і глядачів. Британські та канадські ЗМК, зокрема, орієнтуються на свої внутрішні аудиторії, що особливо чутливі до питань прав людини, гуманітарної допомоги та міжнародної справедливості. У своїх матеріалах вони

використовують лексичні засоби та емоційні акценти, які створюють уявлення про Україну як про жертву агресії, що потребує допомоги. Водночас міжнародна аудиторія сприймає ці повідомлення як заклик до солідарності з Україною та підтвердження необхідності підтримки її боротьби з агресором. Такий підхід також дозволяє сформувати наратив, який підтримує політичні рішення західних країн і міжнародних організацій на користь України [98].

Дослідження показують, що медіа часто використовують емоційний фрейм, спрямований на виклик співчуття та солідарності з постраждалими від війни. Військові злочини та гуманітарні кризи у висвітленні ЗМК часто подаються через персональні історії мирних жителів, їхні емоційні свідчення та переживання, що створює глибокий емоційний зв'язок між аудиторією і постраждалими [59]. Як зазначено у дослідженні, медіа здатні таким чином не тільки інформувати, але й активно впливати на емоційне сприйняття конфлікту, що в свою чергу формує думку суспільства про правомірність надання допомоги та інтервенції.

Значний вплив на громадську думку медіа мають також завдяки використанню соціальних мереж та новітніх цифрових технологій, які дозволяють розширити охоплення аудиторії і швидше передавати інформацію. Онлайн-платформи створюють можливість для миттєвого поширення новин, аналітики та інтерпретацій, що дозволяє медіа активно включатися в процес формування суспільного дискурсу та негайної реакції громадськості на події. Цей фактор особливо важливий під час кризових ситуацій, таких як війна, коли швидкість передачі інформації та миттєве реагування мають вирішальне значення у формуванні сприйняття подій [60]. Як зазначається у статті Львівського національного університету імені Івана Франка, завдяки цифровим платформам медіа можуть не лише висвітлювати, але й впливати на суспільну реакцію, заохочуючи аудиторію до дій на підтримку однієї зі сторін конфлікту [81].

У випадку висвітлення російсько-української війни ЗМК Великобританії та Канади займають активну позицію, створюючи глобальне

інформаційне поле навколо подій в Україні. Їхній акцент на гуманітарних аспектах, підтримці міжнародної спільноти та засудженні агресора формує у громадськості позитивне ставлення до української сторони. Це сприяє мобілізації міжнародної допомоги та підтримки, адже громадськість, ознайоmlена з подіями через призму західних ЗМК, має позитивне ставлення до рішень щодо надання допомоги Україні. Дослідження показують, що такі ЗМК, як BBC та CBC, активно використовують фрейми, що підкреслюють відповідальність Росії за конфлікт, акцентуючи увагу на жорстоких діях агресора та необхідності підтримки України з боку міжнародної спільноти. Це підкреслює важливість ролі медіа як інструмента міжнародного тиску та впливу на суспільну думку [93].

Окрім цього, медіа також часто звертаються до таких інструментів як інтерв'ю з жертвами та свідками, що дозволяє аудиторії переживати події війни через особисті історії. Це створює атмосферу співпереживання і солідарності, посилюючи моральне обґрунтування підтримки України. Фреймування війни як боротьби за демократичні цінності також впливає на формування політики щодо допомоги Україні, особливо в питаннях надання фінансової і гуманітарної підтримки та прийняття санкцій проти Росії [79].

Таким чином, роль медіа у формуванні громадської думки під час міжнародних конфліктів є надзвичайно важливою та багатогранною. Вони не тільки інформують аудиторію про події, але й активно впливають на сприйняття конфлікту, формуючи його інтерпретацію та емоційне забарвлення. У цьому контексті ЗМК виконують функцію "мосту" між подіями на місці та громадськістю, дозволяючи останній долучатися до процесу обговорення та реагування. Це, своєю чергою, сприяє ухваленню політичних рішень, які можуть мати далекосяжні наслідки на міжнародному рівні, включаючи розробку стратегій міжнародного втручання, запровадження санкцій та надання гуманітарної допомоги [74].

Вивчення медіа-висвітлення військових конфліктів базується на кількох ключових теоріях і моделях, що дозволяють краще зрозуміти, як інформаційні

ресурси впливають на сприйняття конфліктів та формують громадську думку. Серед них особливо важливими є теорія пропаганди, фрейм-аналіз та модель інформаційних потоків (agenda-setting). Ці моделі демонструють, як медіа можуть діяти не тільки як джерело інформації, але й як активний інструмент маніпулювання, що впливає на політичні та соціальні реакції аудиторії [55].

Однією з найбільш впливових теорій є теорія пропаганди, запропонована Ноамом Чомскі та Едвардом Германом. Згідно з цією моделлю, ЗМК діють як інструмент влади, який контролюється елітами для просування їхніх політичних та економічних інтересів. Це особливо актуально у випадках військових конфліктів, де інформація піддається ретельному відбору, щоб підтримати інтереси певних груп або країн. В межах цієї моделі медіа використовують специфічні прийоми, щоб підкреслити певні аспекти подій та приглушити інші, створюючи таким чином певну картину конфлікту. Наприклад, у випадку російсько-української війни західні ЗМК активно просувають наратив про Україну як жертву агресії, що заслуговує на підтримку з боку міжнародної спільноти. Як зазначено у статті "Особливості висвітлення російсько-української війни в західних медіа", британські та канадські ЗМК акцентують увагу на підтримці України та підкреслюють її право на самозахист, що відповідає інтересам західних держав у регіоні та підтримує їхню політичну позицію [72].

Модель пропаганди, запропонована Чомскі та Германом, пояснює, як медіа можуть діяти як інструменти влади для просування певних політичних та економічних інтересів. Згідно з цією моделлю, засоби масової інформації працюють через "фільтри", які визначають, яку інформацію публікувати, а яку ігнорувати. Ці фільтри включають власників медіа, рекламодавців, джерела інформації, негативні реакції та ідеологічні рамки [57].

У контексті військових конфліктів, таких як російсько-українська війна, модель пропаганди допомагає зрозуміти, чому певні події висвітлюються більш інтенсивно, ніж інші, та як медіа можуть сприяти формуванню певного наративу, що відповідає інтересам уряду або впливових груп [33]. Наприклад,

британські та канадські ЗМК можуть використовувати свої платформи для просування наративів, які підкреслюють агресію Росії та необхідність підтримки України, що співпадає з офіційною політикою їхніх урядів.

Застосування теорії пропаганди до аналізу медіа-висвітлення російсько-української війни також дозволяє зрозуміти, чому деякі теми набувають більше уваги, ніж інші. Західні ЗМК підсилюють риторику порушення прав людини з боку Росії та інформують про міжнародну реакцію на ці події, закликаючи до запровадження санкцій. Важливо також зазначити, що такий підхід використовується не лише для інформування аудиторії, а й для формування певного уявлення про конфлікт, де агресор – Росія, а захисник – Україна. Це підтверджує роль медіа як інструмента політичного впливу, спрямованого на підтримку міжнародної політики Заходу [101].

Ще однією важливою моделлю є фрейм-аналіз, розроблений Ервіном Гофманом [32]. Фрейм-аналіз дозволяє зрозуміти, як медіа структурують інформацію та акцентують увагу на певних аспектах подій, щоб викликати певну реакцію у аудиторії. Згідно з цією моделлю, медіа не просто повідомляють про факти, а вибудовують "рамку" (фрейм), яка допомагає аудиторії інтерпретувати події з певної перспективи. Наприклад, у висвітленні російсько-української війни британські та канадські ЗМК часто використовують фрейми "агресора" та "жертви", де Росія постає агресором, а Україна – жертвою, що бореться за свою свободу та незалежність. Цей підхід не лише структурує сприйняття конфлікту, але й створює емоційну реакцію аудиторії, яка проявляє співчуття та підтримку українській стороні. Це, своєю чергою, формує передумови для міжнародної солідарності з Україною та мобілізує підтримку серед західних країн.

Фрейм-аналіз також дозволяє виявити, як медіа підкреслюють або зменшують важливість різних аспектів конфлікту. Наприклад, у випадку російсько-української війни західні медіа активно фокусуються на воєнних злочинах, жертвах серед цивільного населення та гуманітарній кризі. У той же час, політичні аспекти, які можуть бути не вигідні певним політичним колам,

часто залишаються поза увагою. Такий підхід до структурування інформації дозволяє медіа направити аудиторію до певного висновку, що підтримує міжнародну політику та викликає певні емоції, такі як обурення або співчуття [40].

Окрім теорії пропаганди та фрейм-аналізу, важливим інструментом є модель інформаційних потоків (agenda-setting), запропонована МакКомбсом і Шоу. Згідно з цією моделлю, ЗМК мають значний вплив на формування порядку денного, або на те, які теми стають важливими для громадськості. Медіа мають здатність акцентувати увагу на певних подіях, створюючи уявлення про їхню пріоритетність [40]. У випадку російсько-української війни британські та канадські ЗМК активно піднімають питання гуманітарної допомоги, міжнародних санкцій проти Росії, підтримки з боку ООН та інших міжнародних організацій. Такі теми формують у свідомості аудиторії певний порядок денний, що відображає пріоритети міжнародної політики. Завдяки цьому, теми, що мають високе значення для міжнародної спільноти, набувають особливого значення у ЗМК та сприяють формуванню громадської думки на користь активних дій проти агресора.

Модель інформаційних потоків дозволяє краще зрозуміти механізми впливу медіа на громадську думку. Наприклад, коли медіа систематично висвітлюють теми, пов'язані з санкціями проти Росії або гуманітарною допомогою Україні, вони стимулюють аудиторію вважати ці теми важливими. Це, у свою чергу, створює підґрунтя для прийняття політичних рішень, спрямованих на підтримку України, що відповідає інтересам західних країн [99].

Таким чином, теорії та моделі медіа-висвітлення конфліктів дозволяють глибше зрозуміти, як ЗМК структурують інформацію і впливають на громадську думку під час військових конфліктів. Вони також дозволяють виявити приховані механізми маніпуляції та пропаганди, що використовуються для створення сприятливого для однієї зі сторін наративу [65].

Теорія пропаганди допомагає пояснити, чому певні події отримують більшу увагу, ніж інші, і як ЗМК можуть підтримувати політичні та економічні інтереси через відбір та подання інформації. У випадку російсько-українського конфлікту це означає, що західні ЗМК вибудовують свою риторiku таким чином, щоб підтримувати політику своїх урядів, яка включає запровадження санкцій проти Росії та підтримку України.

Фрейм-аналіз надає інструменти для аналізу того, як ЗМК структурують повідомлення, щоб формувати певні рамки сприйняття конфлікту, що створюють чіткий образ протистояння між агресором і жертвою. Це допомагає пояснити, як емоційний контент, який акцентує увагу на гуманітарних аспектах, здатний мобілізувати підтримку серед західної аудиторії.

Модель інформаційних потоків дозволяє зрозуміти, як ЗМК формують порядок денний, привертаючи увагу до певних тем, таких як гуманітарна допомога або санкції, що відображає інтереси західних країн і формує суспільний інтерес до подій у міжнародній політиці.

Разом ці теорії створюють комплексну картину впливу ЗМК на громадську думку та міжнародний дискурс [80].

Висвітлення військових конфліктів є одним з найбільш складних та відповідальних завдань для журналістів. Особливості журналістики під час війни пов'язані з низкою факторів, що безпосередньо впливають на роботу медіа: від обмеженого доступу до інформації до ризику поширення дезінформації та пропаганди. Як зазначено у статті "Особливості висвітлення російсько-української війни в західних медіа", під час війни журналісти стикаються з викликами, пов'язаними з безпекою, доступом до достовірних джерел інформації та тиском з боку урядів і збройних сил [101].

Однією з найбільших проблем є безпека журналістів на території військових дій. Робота журналістів під час конфлікту пов'язана з підвищеним ризиком для їхнього життя та здоров'я. Часто журналісти не мають можливості безпосередньо працювати у зонах бойових дій через загрозу фізичної небезпеки. Західні ЗМК, такі як британські та канадські, часто

змушені покладатися на інформацію від кореспондентів, що працюють у сусідніх країнах, або отримувати дані з офіційних джерел, зокрема від урядів, міжнародних організацій та гуманітарних місій. Такий підхід має свої недоліки, оскільки він може створювати інформаційний вакуум або навіть призводити до певної упередженості у подачі матеріалів. Коли доступ до інформації обмежений, журналісти залежать від третіх сторін, що потенційно може спотворювати реальність і ускладнювати повне та об'єктивне висвітлення подій [77].

Крім того, обмеження доступу до інформації може мати серйозні наслідки для глибини та об'єктивності медійних матеріалів. Більшість журналістів під час війни працюють на базі офіційних прес-релізів або інформації, наданої державними установами, що обмежує можливості перевірки і призводить до ризику одночасного отримання упередженої інформації з обох сторін конфлікту. Це також підвищує значення перевірки інформації, що є одним з основних етичних принципів журналістики під час війни [77].

Іншою ключовою особливістю журналістики під час війни є боротьба з дезінформацією та пропагандою. Інформаційна війна є невід'ємною складовою сучасних конфліктів, де кожна зі сторін намагається вплинути на громадську думку, використовуючи медіа як інструмент. Це особливо стосується російсько-українського конфлікту, де дезінформація та пропаганда є стратегічними інструментами у підтримці позицій сторін [76]. Західні медіа, зокрема британські та канадські, зіштовхуються з викликами щодо фільтрації інформації, щоб уникнути поширення неправдивих даних, що можуть використовуватися російською стороною для виправдання своїх дій або дискредитації української сторони. Це вимагає від журналістів високого рівня обережності та відповідальності у перевірці фактів і джерел, адже на кону не лише їхня професійна репутація, а й суспільний порядок денний та громадська думка [56].

Щоб уникнути поширення пропаганди, журналісти застосовують низку методів перевірки інформації, таких як аналіз достовірності джерел, перехресне опитування різних свідків подій, використання супутникових знімків для перевірки фактів і залучення експертів для коментування. Проте навіть ці методи не завжди гарантують повну точність, що змушує журналістів ретельно добирати кожен матеріал, особливо коли йдеться про висвітлення делікатних і суперечливих тем.

Третій аспект, з яким стикаються журналісти під час війни, – це етичні питання. Висвітлення конфліктів часто супроводжується етичними дилемами, що стосуються відображення страждань мирного населення, зображення військових дій та представлення жертв. Журналісти повинні зважати на те, як їхні матеріали впливають на людей, які безпосередньо або опосередковано беруть участь у конфлікті, а також на глобальну аудиторію. Наприклад, під час висвітлення трагедій і наслідків воєнних дій необхідно бути обережним, щоб не завдати додаткового болю жертвам конфлікту або не використати їхній досвід у якості інструмента для маніпуляцій. Західні ЗМК, такі як британські та канадські, часто використовують так звану "гуманітарну риторику", спрямовану на виклик емоційної реакції у міжнародної аудиторії. Це допомагає залучити підтримку та гуманітарну допомогу, однак така риторика також може сприяти створенню упередженого уявлення про події, у яких домінують емоції, а не факти. Баланс між емоційністю і об'єктивністю є складним завданням, яке потребує від журналістів особливої чутливості [76].

Етичні аспекти журналістики під час війни також включають питання об'єктивності, адже під час конфліктів одна зі сторін може активно займатися пропагандою. В умовах російсько-українського конфлікту, наприклад, західні ЗМК стикаються з викликом забезпечення об'єктивності висвітлення подій, оскільки одна зі сторін активно займається пропагандою, і інформація, що надходить від офіційних джерел, може бути використана для маніпуляції громадською думкою. Британські та канадські журналісти намагаються дотримуватись стандартів достовірності, спираючись на перевірені джерела

інформації та факти, які мають мінімізувати вплив пропаганди. Такі заходи необхідні для збереження довіри аудиторії та захисту медіа від звинувачень у необ'єктивності та пропаганді.

Особливості журналістики під час війни також стосуються дотримання міжнародних стандартів етики та об'єктивності [92]. У випадку російсько-українського конфлікту це є особливо важливим, оскільки журналісти змушені працювати в умовах, коли кожна зі сторін намагається використати медіа для просування своїх політичних цілей. Дотримання міжнародних стандартів включає зобов'язання неупередженості, об'єктивності, перевірки фактів та відповідальності перед аудиторією. Західні ЗМК, зокрема британські та канадські, намагаються дотримуватись цих стандартів, що дозволяє їм зберігати високий рівень довіри серед аудиторії. Це особливо важливо в умовах війни, коли рівень дезінформації зростає, а суспільство потребує надійних джерел інформації.

Підсумовуючи, журналістика під час війни вимагає від медіа високого рівня професіоналізму та відповідальності. Висвітлення військових конфліктів потребує врахування багатьох аспектів, таких як безпека журналістів, запобігання пропаганді, дотримання етичних норм та забезпечення об'єктивності. Завдання журналіста в умовах конфлікту полягає не тільки в передачі фактів, але й у формуванні правдивого та збалансованого наративу, який повинен бути об'єктивним, достовірним та відповідати високим професійним стандартам. Важливість цього підходу стає особливо очевидною в умовах сучасних конфліктів, де медіа відіграють ключову роль у формуванні громадської думки та міжнародного дискурсу.

## **1.2. Методологія дослідження.**

Методологія дослідження відіграє центральну роль у досягненні поставлених цілей та завдань магістерської роботи. У цьому розділі детально описано вибірку досліджуваних джерел, обґрунтовано використання методів збору та аналізу даних, а також визначено критерії для інтерпретації

отриманих результатів. Комплексний підхід до аналізу висвітлення подій російсько-української війни в британських та канадських медіа передбачає поєднання кількісних та якісних методів, що дозволяє виявити як частотні, так і змістовні аспекти матеріалів. Такий підхід надає можливість глибше зрозуміти, як різні наративи та дискурси в медіа впливають на міжнародне сприйняття конфлікту і, зокрема, на його політичні наслідки.

Основу вибірки для даного дослідження складають публікації з провідних британських та канадських засобів масової інформації, таких як *BBC*, *The Guardian*, *CBC* (Canadian Broadcasting Corporation) та *The Globe and Mail*. Ці медіа були обрані з кількох ключових причин:

Рівень впливу. *BBC*, *The Guardian*, *CBC* та *The Globe and Mail* мають значний вплив на формування громадської думки як на національному, так і на міжнародному рівнях. Їхні публікації регулярно цитуються іншими міжнародними ЗМК, і вони відіграють важливу роль у створенні медіа-наративів щодо міжнародних конфліктів. У випадку висвітлення війни в Україні їх вплив на аудиторію є особливо важливим, адже вони не тільки інформують про події, а й формують наративи, що підтримують позицію західних країн [87].

Активна роль у висвітленні міжнародних конфліктів. Британські та канадські медіа, зокрема *BBC* та *CBC*, мають багаторічний досвід висвітлення міжнародних подій, приділяючи значну увагу конфліктам і кризам у різних регіонах світу. Їхні репортажі, аналітичні матеріали та інтерв'ю з експертами дозволяють отримати глибоке розуміння ситуації та представити різні аспекти конфлікту. Такий досвід дозволяє використовувати ці видання як надійні джерела для аналізу медійних наративів, оскільки вони забезпечують як оперативність, так і ґрунтовність висвітлення.

Підтримка України. Великобританія та Канада є активними міжнародними акторами, які надають підтримку Україні під час конфлікту з Росією. Їхні уряди виступають за введення санкцій проти Росії, надають військову та гуманітарну допомогу Україні. Ця політична позиція впливає на

риторику медіа обох країн, що дозволяє аналізувати, як формуються міжнародні наративи щодо цієї війни та яку роль у цьому відіграє політичний контекст. Аналіз таких медіа дозволяє виявити, як їхні публікації впливають на міжнародну підтримку України, а також як вони будують наративи, що підсилюють позицію своїх держав [101].

Додатково, у вибірку включено аналітичні матеріали та звіти Інституту масової інформації (ІМІ) з бази даних "Український медіа-монітор". Ця база містить детальні звіти про висвітлення подій в Україні міжнародними медіа, що надає додатковий контекст для аналізу британських та канадських ЗМК. Як зазначає Іваненко О.М. у своїй монографії *"Медіа та конфлікти: Український контекст"* (2020), аналіз міжнародних медіа є важливим для розуміння того, як формуються глобальні інформаційні поля навколо конфліктів, а також для оцінки впливу цих полів на міжнародні відносини. ІМІ також надає дані, що дозволяють оцінити ступінь об'єктивності, частоту використання певних тем і ключових слів у висвітленні російсько-українського конфлікту, а також встановити, як різні медіа відрізняються у підходах до інтерпретації подій [9].

Часовий період для аналізу охоплює 2014-2023 роки. Цей період дозволяє дослідити зміни у висвітленні конфлікту на різних його етапах. Особлива увага приділяється ескалації у 2022 році, коли російське вторгнення в Україну досягло нової фази, і світові медіа почали інтенсивніше висвітлювати події. Такий часовий період забезпечує дослідження динаміки змін у медіа-висвітленні та допомагає виявити основні тенденції у подачі матеріалів, а також спостерігати за тим, як медіа адаптують свої наративи в залежності від політичної ситуації [55].

Ці видання були обрані також через їхній вплив на західну аудиторію та високий рівень довіри, яку вони мають серед читачів, завдяки чому їхні наративи здатні значно впливати на міжнародну громадську думку та дипломатичні рішення.

Така вибірка джерел дозволяє зосередитися на основних аспектах досліджуваної теми, включаючи політичний, соціальний та гуманітарний виміри висвітлення конфлікту, що є важливим для комплексного аналізу медіа наративів [72].

Для досягнення цілей даного дослідження було обрано комплексний підхід, який поєднує кількісні та якісні методи аналізу. Такий підхід дає можливість не лише виявити частотність використання певних тем і наративів у медіа, але й дослідити риторичні стратегії та фрейми, що формують медіа-наративи про війну в Україні. Аналіз дозволяє враховувати як поверхневі, так і глибинні аспекти медійної комунікації, що є особливо важливим при дослідженні висвітлення конфліктів. Основними методами, використаними у дослідженні, є контент-аналіз, порівняльний аналіз та дискурс-аналіз. Кожен із цих методів відіграє важливу роль у формуванні цілісного уявлення про медіа-висвітлення війни [43].

Контент-аналіз є основним кількісним методом, що дозволяє систематично вивчати зміст публікацій, зокрема частоту використання певних тем, слів або фраз у медіа. В цьому дослідженні контент-аналіз застосовується для ідентифікації основних тем, які домінують у висвітленні російсько-української війни, а також для оцінки того, як часто згадуються ключові актори та події. Такий підхід забезпечує створення кількісної основи для подальших якісних досліджень, що дозволяє глибше зрозуміти структуру медійної інформації [78].

Контент-аналіз дозволяє структурувати інформацію за категоріями, що включають частоту згадок про певні теми та події. Наприклад, однією з важливих категорій є частота згадок про порушення прав людини. У британських медіа часто підкреслюється роль міжнародного права та необхідність його захисту в контексті дій Росії на території України. Це не тільки фіксує події, але й створює наратив про важливість дотримання міжнародних норм. Друга важлива категорія – згадки про міжнародну допомогу Україні. У канадських медіа особливо підкреслюється участь

Канади в наданні гуманітарної та військової допомоги Україні, що формує образ Канади як міжнародного союзника України [43].

Ще однією ключовою категорією є оцінка ролі України та Росії. Як зазначає Іваненко О.М., багато західних ЗМК використовують фрейми "агресора" та "жертви", де Росія виступає агресором, а Україна – жертвою, що бореться за свою незалежність. Такий поділ формує чітке розуміння конфлікту як боротьби між державою-агресором і державою, яка захищає свою територіальну цілісність. Це сприяє мобілізації підтримки серед західної аудиторії та формує міжнародний наратив про необхідність підтримки України [81].

Контент-аналіз у даному дослідженні також дозволяє виявити ключові патерни у висвітленні, а саме, які теми піднімаються найчастіше, як вони співвідносяться з політичною ситуацією в обох країнах і яким чином медіа впливають на формування думок міжнародної аудиторії. Завдяки цьому методу можна кількісно оцінити, як різні медіа реагують на події, пов'язані з конфліктом, і створити основи для якісної інтерпретації отриманих даних [86].

Порівняльний аналіз є важливим інструментом для зіставлення підходів британських та канадських ЗМК до висвітлення конфлікту, що дозволяє враховувати різні національні контексти, політичні інтереси та соціальні фактори, які впливають на подачу подій у кожній країні. Він дозволяє виявити як відмінності, так і спільні риси у підходах медіа до відображення війни в Україні.

Британські медіа, зокрема такі як *BBC* і *The Guardian*, часто акцентують увагу на питаннях європейської безпеки та ролі Великобританії у санкційній політиці проти Росії. Це можна пояснити тим, що Великобританія є частиною європейської системи безпеки та зацікавлена в стабільності на континенті. Санкції проти Росії та їхній вплив на економіку Європи є одними з основних тем, які домінують у британських медіа [18]. Часто обговорюються питання енергетичної безпеки, необхідності зміцнення обороноздатності Європи та підтримки країн НАТО, які стикаються із загрозами з боку Росії [72].

Канадські ЗМК, навпаки, більше зосереджуються на ролі української діаспори та гуманітарній допомозі. У Канаді проживає одна з найбільших українських громад у світі, що значно впливає на формування медіа-наративів. Канадські медіа активно висвітлюють акції на підтримку України, організовані діаспорою, а також благодійні заходи та збір коштів для надання допомоги постраждалим від війни. Це створює унікальну картину подачі подій у канадських ЗМК, де підкреслюється солідарність із Україною та важливість громадської підтримки.

Порівняльний аналіз також дозволяє оцінити, як політичні фактори впливають на висвітлення війни. Наприклад, британські медіа часто фокусуються на питаннях міжнародної дипломатії, участі Великобританії у санкційній політиці проти Росії та ролі НАТО у забезпеченні європейської безпеки. Натомість канадські медіа більше уваги приділяють соціальним аспектам війни, таким як підтримка біженців, благодійна допомога та гуманітарні місії. Таким чином, порівняльний аналіз дає змогу зрозуміти, як національні інтереси формують медіа-наративи та яким чином вони відображаються на міжнародній арені [54].

Дискурс-аналіз є якісним методом, що дозволяє досліджувати, як медіа формують ідеологічні та політичні позиції щодо конфлікту через мову та риторику. Цей метод допомагає виявити не тільки зміст публікацій, але й те, як саме він подається, якими термінами описуються дії сторін та які фрейми використовуються для інтерпретації подій [67].

Дискурс-аналіз у даному дослідженні фокусується на кількох ключових аспектах. Один із них – використання термінології. Терміни "агресор", "окупант", "визволитель" мають значний вплив на формування сприйняття конфлікту. Британські та канадські ЗМК часто використовують мову, яка підкреслює агресивні дії Росії та героїчний опір України. Така мова створює чітку позицію щодо відповідальності за війну та визначає, кого міжнародна спільнота повинна підтримувати.

Другий важливий аспект – фреймінг подій. Як зазначається в монографії Іваненка О.М., фреймінг є важливим інструментом для створення уявлень про конфлікт. Фреймінг дозволяє медіа підкреслювати певні аспекти війни та зменшувати значення інших. Наприклад, канадські ЗМК часто фокусуються на гуманітарних аспектах війни, описуючи страждання мирного населення та необхідність міжнародної допомоги. Натомість британські медіа більше уваги приділяють політичним та економічним наслідкам для Європи. Це дозволяє зрозуміти, як різні акценти впливають на міжнародне сприйняття конфлікту [9].

Дискурс-аналіз також дозволяє дослідити, як медіа формують моральні оцінки подій. Висвітлення війни через риторику захисту прав людини та міжнародного права створює у аудиторії чітке розуміння моральної справедливості дій України та неправомірності дій Росії. Цей дискурс має потужний вплив на формування міжнародного сприйняття, адже риторика на основі прав людини викликає підтримку та солідарність серед західної аудиторії [11].

Таким чином, дискурс-аналіз дозволяє виявити глибинні ідеологічні та риторичні стратегії, які використовують медіа для формування міжнародного сприйняття конфлікту. Він показує, як через мову і фрейми медіа впливають на громадську думку, формуючи підтримку або засудження певних сторін конфлікту, що зрештою має вплив на політичні рішення та міжнародну політику.

Оцінка та інтерпретація результатів дослідження ґрунтується на ряді ключових критеріїв, які забезпечують систематичний і об'єктивний аналіз медіа-висвітлення конфліктів. Застосування цих критеріїв дозволяє виявити основні тенденції у подачі інформації, розкрити вплив медіа на аудиторію, а також зрозуміти, як саме формуються міжнародні позиції щодо війни. Завдяки детальному аналізу кожного з критеріїв можна дати оцінку ролі медіа в процесі формування суспільної думки та міжнародної політики [43].

Оцінка тематичної насиченості включає кількісне визначення кількості згадок основних тем конфлікту, таких як гуманітарна криза, військові дії, санкції проти Росії, міжнародна підтримка України. Аналіз тематичної насиченості дозволяє зрозуміти, які саме аспекти конфлікту британські та канадські ЗМК вважають найбільш значущими, і як часто вони акцентують увагу на кожному з цих аспектів. [94] Це, в свою чергу, допомагає виявити пріоритети медіа і те, які наративи є найбільш актуальними для їхньої аудиторії.

Наприклад, частота згадок про гуманітарну кризу та жертви серед мирного населення може свідчити про бажання ЗМК викликати емоційну реакцію аудиторії та залучити її до підтримки України. Крім того, такі теми, як санкції проти Росії та міжнародна підтримка, можуть акцентувати увагу аудиторії на міжнародних наслідках конфлікту. Британські медіа можуть частіше висвітлювати питання енергетичної безпеки та санкцій, що відповідає національним інтересам Великобританії в умовах зростаючої напруги у Європі. У той же час канадські медіа можуть акцентувати увагу на гуманітарній допомозі, що відповідає культурному контексту Канади та її традиції підтримки гуманітарних ініціатив [88].

Фреймінг є одним з основних критеріїв, що дозволяє зрозуміти, як саме медіа структурують подачу інформації про конфлікт. Фреймінг включає аналіз акцентів на певних аспектах війни, таких як порушення прав людини, політичні наслідки для міжнародної спільноти, або питання міжнародної солідарності. Оцінка фреймінгу дозволяє виявити, які рамки створюють медіа навколо певних подій і як це впливає на сприйняття аудиторії. Наприклад, використання фреймів "агресор-жертва" або "захисник-супротивник" значно впливає на формування образів сторін конфлікту [102].

Британські та канадські ЗМК можуть використовувати різні фрейми для представлення сторін конфлікту. Наприклад, британські ЗМК часто використовують фрейми, які акцентують увагу на захисті прав людини та міжнародного права, формуючи образ Росії як агресора, а України – як країни,

що потребує підтримки міжнародної спільноти. Канадські ЗМК також підсилюють гуманітарний фрейм, що викликає у читачів співчуття до постраждалих та підкріплює заклики до надання допомоги [6].

Мова та риторика є важливими елементами, які дозволяють аналізувати те, як медіа використовують термінологію для опису дій сторін конфлікту. Вибір слів та стилістичних засобів, використання певних термінів та фраз значно впливає на сприйняття аудиторії та формує її ставлення до подій. Наприклад, терміни "агресор", "окупант" або "визволитель" можуть мати сильний емоційний вплив та визначати позицію аудиторії щодо сторін конфлікту.

Британські та канадські ЗМК часто використовують мову, яка акцентує увагу на агресивних діях Росії та героїчному опорі України. Така риторика створює чітку позицію щодо відповідальності за конфлікт, що в свою чергу формує у читачів почуття підтримки щодо України [101]. Дослідження показує, що вибір термінів має вирішальне значення для встановлення відповідальності у конфлікті, а також для побудови образу жертви та агресора [72].

Контекстуальність включає дослідження того, як медіа враховують політичний, соціальний та історичний контекст конфлікту. Оцінка контексту дозволяє виявити, яким чином медіа пов'язують конфлікт із ширшим політичним та історичним контекстом. Це важливо, оскільки контекст надає подіям додаткового значення та впливає на їхню інтерпретацію аудиторією [46].

Наприклад, британські медіа можуть акцентувати увагу на питаннях європейської безпеки та значенні підтримки НАТО у контексті війни в Україні. У свою чергу, канадські ЗМК часто акцентують увагу на ролі української діаспори та міжнародної допомоги, підкреслюючи значення культурних зв'язків між країнами. Таким чином, контекстуальність допомагає зрозуміти, як національні інтереси та соціальні зв'язки формують погляди аудиторії та її ставлення до подій у регіоні.

Інтерпретація результатів ґрунтується на поєднанні кількісних та якісних методів, що дозволяє отримати глибоке розуміння того, як британські та канадські ЗМК структурують свої наративи щодо війни в Україні та як це впливає на міжнародне сприйняття конфлікту. Кількісні дані, отримані завдяки контент-аналізу, надають об'єктивні показники для оцінки тем та фреймів, що домінують у медіа. Якісні методи, такі як дискурс-аналіз, дозволяють розкрити глибинні риторичні стратегії та фрейми, які медіа використовують для формування позицій та поглядів аудиторії [8].

Завдяки інтеграції цих методів дослідження дозволяє визначити, як британські та канадські ЗМК адаптують свої наративи відповідно до соціального та політичного контексту, а також як вони формують громадську думку. Поєднання кількісного аналізу з якісним забезпечує глибоке розуміння динаміки медіа-висвітлення конфлікту та дозволяє виявити приховані мотиви та інтереси, які можуть впливати на сприйняття аудиторією ситуації.

Дослідження також зосередилося на тому, як медіа-висвітлення військових конфліктів впливає на формування громадської думки. Медіа є головним джерелом інформації для більшості людей щодо міжнародних подій. Вони не тільки інформують, але й інтерпретують події, формуючи наративи та фрейми, які впливають на те, як аудиторія сприймає конфлікт [28].

Використовуючи емоційно заряджені зображення та історії, медіа можуть викликати сильні емоції у аудиторії, такі як співчуття, гнів або страх. Це може призвести до мобілізації громадської підтримки певних дій, наприклад, надання гуманітарної допомоги або підтримки військових заходів. У випадку з російсько-українською війною, висвітлення страждань мирного населення в Україні сприяє підвищенню рівня співчуття та підтримки з боку міжнародної спільноти.

Медіа можуть впливати на політичні позиції громадян, представляючи конфлікт з певної точки зору та підкреслюючи важливість певних дій. Наприклад, акцентуючи увагу на порушеннях прав людини з боку російських

військ, медіа можуть підвищувати підтримку санкцій проти Росії серед населення [5].

Через процес агенду-сетінгу, медіа визначають, які теми є важливими та заслуговують уваги. Постійне висвітлення конфлікту в Україні робить його пріоритетною темою для громадськості та політиків, що може впливати на розподіл ресурсів та прийняття політичних рішень.

Водночас, варто зазначити, що медіа можуть також сприяти спрощенню складних питань та створенню одновимірних наративів, які не враховують усі аспекти конфлікту. Це може призвести до упередженості та поляризації громадської думки. Тому важливо, щоб медіа забезпечували багатостороннє висвітлення та включали різні точки зору.

У сучасному світі соціальні медіа відіграють все більшу роль у формуванні громадської думки. Вони дозволяють користувачам обмінюватися інформацією та висловлювати свої думки, але також можуть бути джерелом дезінформації та пропаганди. Під час російсько-української війни соціальні медіа стали майданчиком для поширення як достовірної інформації, так і фейкових новин, що ускладнює завдання медіа з надання об'єктивної інформації.

## **Висновки до розділу 1.**

Таким чином, шляхом детального дослідження теоретичних засад медіависвітлення військових конфліктів та їхнього впливу на громадську думку ми змогли розглянути теоретичні основи нашого дослідження. Нами було проаналізовано, як моделі пропаганди та фрейм-аналізу можуть бути застосовані для розуміння ролі медіа у висвітленні російсько-української війни. Розгляд цих теоретичних моделей дозволив глибше зрозуміти механізми, за допомогою яких медіа впливають на сприйняття конфлікту аудиторією та формування громадської думки.

Оцінка медіа за критеріями тематичної насиченості, фреймінгу, мови та контекстуальності дозволяє не тільки зрозуміти основні тенденції у висвітленні конфлікту, але й виявити, як ці медіа підходи формують міжнародні позиції та впливають на політичні рішення. Такий підхід допомагає розкрити багатошаровість інформаційного простору, у якому функціонують медіа, і зрозуміти, як через підбір тем, риторики та наративів медіа створюють сприятливі або несприятливі умови для підтримки тієї чи іншої сторони конфлікту на міжнародній арені.

## **РОЗДІЛ 2. ГОЛОВНІ МЕДІА-НАРАТИВИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ТА ЇХ ВИСВІТЛЕННЯ У ЗАХІДНИХ ЗМК**

### **2.1. Фактори, що впливають на відмінності у висвітленні російсько-української війни в ЗМК.**

У даному розділі буде проведено порівняльний аналіз висвітлення російсько-української війни у британських та канадських засобах масової інформації. Такий аналіз є важливим для розуміння того, як різні медіа-системи та соціально-політичні контексти впливають на формування громадської думки щодо конфлікту [87]. Порівняння дозволить виявити спільні та відмінні риси у подачі конфлікту, з'ясувати фактори, що спричиняють відмінності у висвітленні, а також оцінити вплив такого медіа-висвітлення на міжнародне сприйняття конфлікту. Крім того, у розділі будуть запропоновані рекомендації щодо покращення медіа-висвітлення подібних конфліктів у майбутньому, що сприятиме більш об'єктивному та збалансованому інформуванню аудиторії, а також зміцненню міжнародної солідарності та підтримки постраждалих країн.

Як британські, так і канадські засоби масової інформації мають багато спільного у висвітленні російсько-української війни. Це зумовлено спільними цінностями демократичних суспільств, історичними зв'язками з Україною та схожою зовнішньополітичною позицією щодо російської агресії. Обидві медіасистеми акцентують увагу на кількох ключових аспектах [7]:

Британські та канадські ЗМК широко висвітлюють страждання мирного населення, гуманітарну катастрофу, спричинену бойовими діями, а також зусилля міжнародної спільноти щодо надання допомоги постраждалим. Журналісти обох країн регулярно публікують репортажі з місця подій, інтерв'ю з біженцями, лікарями, волонтерами та представниками гуманітарних організацій.

Наприклад, BBC та CBC часто транслюють сюжети про життя людей у зруйнованих містах, таких як Маріуполь, Харків та Буча. Вони підкреслюють

нестачу продовольства, медикаментів, відсутність доступу до базових послуг та постійні обстріли з боку російських військ. Такий підхід дозволяє створювати емоційний зв'язок з аудиторією, викликаючи співчуття та бажання допомогти.

Як зазначає European Journalism Observatory, акцент на гуманітарних аспектах дозволяє підвищити рівень обізнаності про масштаби трагедії та мобілізувати міжнародну підтримку. Це сприяє зростанню кількості благодійних ініціатив, збору коштів та гуманітарної допомоги з боку громадян обох країн [14].

І британські, і канадські ЗМК підкреслюють важливість міжнародної допомоги Україні у її боротьбі проти російської агресії. Вони детально висвітлюють дії урядів своїх країн, спрямовані на підтримку України, включаючи надання військової допомоги, введення економічних санкцій проти Росії та дипломатичні зусилля щодо ізоляції Росії на міжнародній арені.

Наприклад, The Guardian та The Globe and Mail публікують статті про постачання Україні сучасного озброєння, навчання українських військових та фінансову підтримку для відбудови зруйнованої інфраструктури. Вони також висвітлюють спільні дії у рамках міжнародних організацій, таких як НАТО, ЄС та G7, що спрямовані на координацію зусиль та посилення тиску на Росію [3].

Такий фокус дозволяє обидвом країнам посилювати імідж союзників України, які активно діють на глобальній арені для захисту міжнародного права та демократичних цінностей. Це також сприяє формуванню позитивного ставлення громадськості до урядових ініціатив та підсилює підтримку політичних дій, спрямованих на допомогу Україні.

І британські, і канадські медіа часто описують Росію як агресора, який порушує міжнародні норми, суверенітет України та права людини. Вони використовують схожі фрейми, що підкреслюють відповідальність Росії за ескалацію конфлікту та націлені на формування негативного іміджу країни у міжнародній спільноті [15].

Журналісти обох країн детально висвітлюють воєнні злочини, скоєні російськими військами, такі як масові вбивства в Бучі, ракетні удари по цивільних об'єктах та використання забороненої зброї. Публікації містять докази, зібрані міжнародними правозахисними організаціями, свідчення очевидців та експертні коментарі.

Цей підхід сприяє консолідації міжнародної спільноти проти агресії та підвищує підтримку санкцій та інших заходів, спрямованих на стримування Росії. Він також впливає на громадську думку, формуючи чітке розуміння причин та наслідків конфлікту [4].

Попри наявність значних спільних рис, у висвітленні конфлікту між британськими та канадськими ЗМК існують відмінності, які можна пояснити політичними, соціальними та культурними факторами.

Канадські ЗМК приділяють більше уваги ролі української діаспори в Канаді, яка є однією з найбільших у світі та має значний вплив на суспільне життя країни. Публікації часто висвітлюють діяльність українських канадців у підтримці України: організацію благодійних заходів, акції протесту, збір гуманітарної допомоги та лобювання урядової підтримки.

Наприклад, CBC та National Post регулярно публікують матеріали про ініціативи української громади, історії сімей, які приймають біженців, та особистий внесок окремих людей у допомогу Україні [91]. Це створює більш персоналізований та емоційний контекст висвітлення, що резонує з внутрішньою аудиторією та підсилює почуття національної солідарності.

Натомість британські медіа більше акцентують на геополітичних аспектах війни [17], особливо у контексті європейської безпеки, енергетичної кризи та санкційної політики. Reuters Institute for the Study of Journalism зазначає, що британські медіа частіше обговорюють питання впливу війни на європейську економіку, можливість розширення конфлікту та роль Великобританії у формуванні спільної політики ЄС та НАТО.

Це відображає географічну близькість Британії до континентальної Європи та її інтереси у забезпеченні стабільності та безпеки в регіоні. Також

британські медіа приділяють більше уваги питанням енергетичної безпеки, обговорюючи залежність Європи від російських енергоносіїв та пошук альтернативних джерел [10].

Висвітлення конфлікту у канадських медіа зазвичай має більш емоційний характер, що пов'язано з великою кількістю історій про страждання цивільних, персональні свідчення та роль діаспори у підтримці. Канадські журналісти часто використовують особисті історії, інтерв'ю з постраждалими та волонтерами, що допомагає аудиторії відчувати безпосередній зв'язок з подіями.

Британські ЗМК, особливо аналітичні видання, такі як The Guardian та The Times, часто зосереджуються на політичних та військових аспектах конфлікту, пропонуючи глибокий аналіз стратегій, міжнародних відносин та можливих сценаріїв розвитку подій. Вони публікують експертні коментарі, аналітичні статті та редакційні колонки, що розглядають конфлікт у ширшому геополітичному контексті [21].

Наприклад, британські медіа можуть детально аналізувати роль Росії у світовій політиці, її відносини з Китаєм, вплив санкцій на глобальні ринки та можливі наслідки для міжнародної системи безпеки. Це надає аудиторії більш раціональний та стратегічний погляд на події, що може відображати особливості британської журналістської традиції.

Канада має глибокі історичні та культурні зв'язки з Україною через велику українську діаспору. Це впливає на медіа, які приділяють більше уваги українській культурі, історії та спільним цінностям [75]. Медіа висвітлюють культурні заходи, українські фестивалі, виставки та інші події, що зміцнюють зв'язки між двома країнами.

У Великобританії такі зв'язки менш виражені, тому медіа можуть приділяти менше уваги культурним аспектам та більше зосереджуватися на політичних та економічних питаннях [45]. Проте, у контексті війни британські ЗМК все частіше висвітлюють українську культуру, щоб допомогти аудиторії краще зрозуміти країну та її народ.

Канадські медіа активно висвітлюють питання прийому українських біженців, урядові програми підтримки та успішні історії інтеграції в канадське суспільство. Журналісти розповідають про сім'ї, які приймають біженців, місцеві громади, що надають допомогу, та виклики, з якими стикаються новоприбулі.

Британські ЗМК також висвітлюють цю тему, але можуть приділяти більше уваги політичним дебатам щодо імміграційної політики, процедур прийому та соціально-економічних наслідків для країни. Це може відображати внутрішні політичні дискусії та специфіку британської медіа-сцени [20].

Британські медіа приділяють значну увагу впливу війни на світову та європейську економіку, особливо в контексті енергетичної кризи. Вони аналізують підвищення цін на енергоносії, інфляцію, перебої у ланцюгах постачання та можливості для розвитку альтернативних джерел енергії.

Канадські ЗМК також висвітлюють економічні аспекти, але можуть приділяти більше уваги можливостям для канадського бізнесу у відбудові України, інвестиціям та розвитку торговельних відносин. Це відображає економічні інтереси Канади та прагнення зміцнити партнерство з Україною.

Обидві медіа-системи відіграють важливу роль у формуванні громадської думки, але підходи можуть відрізнятися. Канадські ЗМК через емоційне висвітлення та акцент на особистих історіях сприяють мобілізації суспільства для надання допомоги та підтримки урядових ініціатив [37].

Британські ЗМК через аналітичний підхід та висвітлення геополітичних аспектів допомагають аудиторії зрозуміти складність конфлікту та підтримують інформоване обговорення політичних дій уряду. Це сприяє формуванню обґрунтованої громадської думки та підтримки стратегічних рішень.

Порівняльний аналіз висвітлення російсько-української війни у британських та канадських ЗМК виявляє як спільні риси, зумовлені спільними демократичними цінностями та зовнішньополітичною позицією, так і

відмінності, пов'язані з соціальними, культурними та політичними факторами [22].

Спільні риси включають акцент на гуманітарній кризі, міжнародній підтримці України та оцінці Росії як агресора. Ці аспекти сприяють формуванню міжнародної солідарності з Україною та підтримці урядових дій, спрямованих на допомогу постраждалій країні.

Відмінності у висвітленні зумовлені фокусом на внутрішніх аудиторіях, різницею у тональності та стилі журналістики, культурними та історичними зв'язками, а також специфікою політичного дискурсу в кожній країні. Канадські ЗМК більше акцентують на ролі української діаспори та емоційному висвітленні, тоді як британські медіа зосереджуються на геополітичних та економічних аспектах [13].

Розуміння цих спільних та відмінних рис є важливим для оцінки впливу медіа на громадську думку та міжнародне сприйняття конфлікту. Це також дозволяє виявити можливості для покращення медіа-висвітлення, спрямованого на більш об'єктивне, збалансоване та глибоке інформування аудиторії про складні міжнародні події.

Розглянемо фактори, що впливають на відмінності у висвітленні російсько-української війни британськими та канадськими ЗМК.

Різниця у висвітленні російсько-української війни британськими та канадськими ЗМК зумовлена низкою важливих факторів, серед яких географічне розташування, політичні та соціальні аспекти, а також вплив української діаспори. Ці чинники обумовлюють специфіку подачі матеріалів у кожній країні, акценти в новинних повідомленнях та рівень емоційного залучення аудиторії. Розглянемо ці фактори докладніше [13].

Географічна близькість до зони конфлікту є одним з основних факторів, який визначає підхід британських ЗМК до висвітлення подій в Україні. Велика Британія, як частина Європи, відчуває наслідки війни через низку безпекових загроз, серед яких криза з біженцями, загроза європейській стабільності, вплив санкцій та енергетична залежність від Росії. Британські ЗМК приділяють

більше уваги питанням, пов'язаним із європейською безпекою, геополітичними наслідками конфлікту та впливом війни на економіку регіону. Дослідження Pew Research Center підтверджують, що європейські країни більш схильні зосереджуватись на питаннях, які прямо зачіпають їхні інтереси безпеки, а це відображається і у висвітленні британських ЗМК [2].

Зі свого боку, Канада географічно віддалена від конфлікту та не стикається з прямими загрозами безпеці, пов'язаними з російсько-українською війною. Це впливає на зміст новин та інтерпретацію подій у канадських ЗМК, які більше зосереджуються на гуманітарних аспектах війни, ролі міжнародної спільноти та підтримці української діаспори. Канадська аудиторія не відчуває тієї ж безпосередньої небезпеки, що європейці, тому канадські ЗМК схильні подавати конфлікт через призму моральної підтримки та солідарності з Україною.

Політичні настанови урядів Великобританії та Канади мають значний вплив на те, як війна висвітлюється у національних медіа. Британський уряд, активно залучений у питання європейської безпеки, підтримує жорстку санкційну політику щодо Росії, а також сприяє зміцненню обороноздатності країн НАТО. У зв'язку з цим, британські ЗМК фокусуються на міжнародних зусиллях із стримування Росії, питаннях глобальної безпеки та ролі Великобританії у формуванні санкційної політики. Це також включає висвітлення економічних наслідків санкцій як для Росії, так і для світової економіки, що є одним з ключових аспектів політичного дискурсу у Великобританії [16].

З іншого боку, Канада, маючи віддалене географічне положення та історично міцні зв'язки з Україною через значну українську діаспору, більше зосереджується на гуманітарних аспектах конфлікту та соціальній підтримці України [50]. Як зазначається у дослідженнях European Journalism Observatory, канадські ЗМК відображають пріоритети політичного курсу Канади, де вагоме місце займають права людини, підтримка біженців та міжнародна солідарність. Канадський уряд активно сприяє наданню гуманітарної

допомоги Україні, що є важливою частиною національного наративу і відображається у висвітленні канадських ЗМК [1].

Українська діаспора є одним з найбільших соціальних чинників, що впливає на висвітлення конфлікту в канадських ЗМК. Канада є домівкою для однієї з найбільших українських громад за межами України, і активність діаспори суттєво впливає на підтримку України серед канадського населення. Канадські ЗМК активно висвітлюють ініціативи української громади, пов'язані зі збором гуманітарної допомоги, проведенням акцій протесту та організацією благодійних заходів на підтримку України. У новинах регулярно з'являються матеріали про роль української діаспори, що створює емоційний зв'язок з канадською аудиторією та підсилює відчуття солідарності з українцями.

Велика Британія також має українську громаду, але вона менша за чисельністю та не має такого впливу на медійний ландшафт країни, як в Канаді. Британські ЗМК рідше висвітлюють діяльність української діаспори, оскільки вона не настільки активна у суспільному житті країни, як у Канаді. Це також впливає на те, що британські медіа приділяють менше уваги емоційним аспектам війни і більше фокусуються на стратегічних.

## **2.2. Вплив висвітлення в ЗМК російсько-української війни на її міжнародне сприйняття.**

Висвітлення російсько-української війни в міжнародних засобах масової інформації, зокрема у британських та канадських медіа, має значний і багатогранний вплив на формування міжнародного сприйняття конфлікту. Це вплив не обмежується лише інформуванням громадськості про факти та події, але й охоплює формування громадської думки, вплив на політичні рішення, а також на міжнародні відносини та дипломатію. Як зазначає Pew Research Center, західні медіа відіграють вирішальну роль у формуванні громадської думки та визначенні того, як країни реагують на міжнародні кризи. У контексті

російсько-української війни це особливо помітно, оскільки масштабний конфлікт у Європі привертає увагу всього світу.

Декілька ключових аспектів впливу медіа-висвітлення на міжнародне сприйняття конфлікту можна виділити, як зазначають західні аналітики [32]:

#### *Мобілізація підтримки*

Висвітлення конфлікту у британських та канадських медіа допомагає мобілізувати міжнародну підтримку для України на різних рівнях – від урядових ініціатив до громадських рухів. Засоби масової інформації постійно наголошують на важливості надання військової, фінансової та гуманітарної допомоги, що сприяє підвищенню обізнаності серед громадян західних країн про необхідність підтримки України у боротьбі з російською агресією [33].

#### *Гуманітарна допомога та волонтерство*

Багато публікацій у медіа присвячені гуманітарній кризі, яка розгортається в Україні через військові дії. Журналісти розповідають про страждання мирного населення, зруйновані міста, нестачу основних ресурсів та масове переміщення людей. Це викликає сильну емоційну реакцію серед міжнародної аудиторії та стимулює благодійні організації та окремих громадян до дій [106].

Наприклад, у Канаді висвітлення ситуації в Україні призвело до значного збільшення кількості волонтерських ініціатив та збору коштів на гуманітарну допомогу. Українська діаспора, чисельність якої в Канаді перевищує 1,3 мільйона осіб, активно організовує благодійні заходи, що знаходить відображення у медіа та підсилює ефект мобілізації [32].

#### *Військова та фінансова підтримка*

Британські та канадські медіа широко висвітлюють рішення урядів щодо надання військової допомоги Україні, включаючи постачання озброєння, військової техніки та навчання українських військових. Публікації містять деталі про типи наданої зброї, її значення для обороноздатності України та коментарі експертів щодо ефективності такої допомоги.

Також медіа інформують про фінансову підтримку, надану Україні, яка спрямована на стабілізацію економіки, відновлення інфраструктури та підтримку соціальних програм. Ці повідомлення підсилюють довіру громадськості до дій уряду та сприяють подальшій підтримці таких ініціатив [32].

#### *Громадська думка та соціальні рухи*

Висвітлення конфлікту сприяє формуванню громадської думки, яка підтримує активні дії щодо допомоги Україні. Медіа публікації про акції протесту, мітинги та інші громадські заходи демонструють рівень залученості суспільства та тиск на уряди для прийняття більш рішучих дій.

У Великобританії та Канаді проходили масові акції на підтримку України, які висвітлювалися у національних медіа. Це сприяло підвищенню обізнаності про конфлікт та мобілізації громадян до активної участі у допомозі [33].

#### *Створення глобального наративу*

Західні ЗМК створюють чіткий наратив, у якому Росія є агресором, що порушує міжнародне право, а Україна є жертвою, яка захищає свою територіальну цілісність та демократичні цінності. Цей наратив базується на фактах про незаконну анексію Криму у 2014 році, підтримку сепаратистів на сході України та повномасштабне вторгнення у 2022 році [33].

#### *Легітимізація міжнародних санкцій*

Такий наратив допомагає легітимізувати міжнародні санкції проти Росії та інші політичні заходи, спрямовані на ізоляцію російського уряду на глобальному рівні. Медіа детально висвітлюють причини введення санкцій, їхній вплив на російську економіку та необхідність таких дій для відновлення міжнародного права [33].

#### *Формування негативного іміджу Росії*

Публікації про воєнні злочини, порушення прав людини та агресивну зовнішню політику Росії формують негативний імідж країни у міжнародній

спільноті. Це впливає на ставлення громадян інших країн до Росії та знижує її авторитет на міжнародній арені.

#### *Підтримка України як захисника демократичних цінностей*

Медіа підкреслюють, що Україна не лише захищає свою незалежність, але й відстоює демократичні цінності, права людини та міжнародний порядок, заснований на правилах. Це сприяє зміцненню міжнародної підтримки та розуміння важливості допомоги Україні для збереження глобальної стабільності [23].

#### *Вплив на політичні рішення*

Як зазначає Reuters Institute for the Study of Journalism, медіа-висвітлення конфліктів часто має безпосередній вплив на ухвалення політичних рішень. У випадку російсько-української війни, британські та канадські ЗМК допомагають формувати внутрішньополітичний консенсус на підтримку України, що впливає на рішення урядів щодо подальших санкцій і надання допомоги.

#### *Тиск громадської думки на уряд*

Медіа висвітлення конфлікту впливає на громадську думку, яка, у свою чергу, чинить тиск на політиків для прийняття певних рішень. Наприклад, після публікацій про звірства у Бучі та Ірпені, громадськість у Великобританії та Канаді вимагала більш рішучих дій від своїх урядів, що призвело до введення нових санкцій та збільшення військової допомоги Україні [33].

#### *Парламентські дебати та законодавчі ініціативи*

Медіа висвітлюють парламентські дебати, в яких обговорюються питання підтримки України, санкцій проти Росії та гуманітарної допомоги [56]. Це підвищує прозорість політичного процесу та залучає громадян до обговорення важливих міжнародних питань.

#### *Формування міжнародної коаліції*

Завдяки медіа, інформація про позицію та дії урядів Великобританії та Канади стає відомою на міжнародному рівні, що сприяє координації дій з

іншими країнами та формуванню широкої міжнародної коаліції на підтримку України.

#### *Формування громадської думки та протидія дезінформації*

Засоби масової інформації відіграють важливу роль у формуванні об'єктивної громадської думки та протидії дезінформації, яка поширюється з боку Росії [33].

#### *Фактчекінг та розвінчування фейків*

Британські та канадські медіа активно займаються перевіркою фактів та розвінчуванням неправдивої інформації, що поширюється російськими державними медіа та в соціальних мережах. Це допомагає запобігти маніпуляціям громадською думкою та забезпечити доступ до достовірної інформації.

#### *Підвищення медіаграмотності*

Публікації та програми, присвячені медіаграмотності, навчають громадян розпізнавати дезінформацію та критично оцінювати джерела інформації [85]. Це сприяє підвищенню стійкості суспільства до інформаційних впливів та збереженню демократичних процесів.

#### *Вплив на міжнародну дипломатію та співпрацю*

Висвітлення конфлікту сприяє активізації міжнародної дипломатії та співпраці між країнами, що підтримують Україну.

#### *Міжнародні форуми та переговори*

Медіа детально висвітлюють міжнародні зустрічі, саміти та переговори, де обговорюється ситуація в Україні та шляхи її вирішення. Це підсилює значущість цих подій та сприяє тиску на учасників для досягнення конкретних результатів [33].

#### *Координація санкцій та допомоги*

Публікації про спільні дії країн щодо введення санкцій та надання допомоги Україні демонструють єдність міжнародної спільноти та посилюють ефективність таких заходів [19].

#### *Вплив на економічні рішення та бізнес-середовище*

Медіа-висвітлення конфлікту впливає на економічні рішення компаній та інвесторів, що має наслідки для глобальної економіки.

*Вихід компаній з російського ринку*

Публікації про етичні аспекти ведення бізнесу в Росії, ризики репутаційних втрат та правові наслідки спонукають міжнародні компанії припиняти свою діяльність у країні. Це посилює економічний тиск на Росію та впливає на її здатність фінансувати військові дії [32].

*Перебудова ланцюгів постачання*

Інформація про ризики співпраці з російськими постачальниками змушує бізнес шукати альтернативні ринки та партнерів. Це сприяє диверсифікації економічних зв'язків та знижує залежність від Росії [23].

*Формування довгострокових міжнародних відносин*

Через висвітлення культурних, історичних та соціальних аспектів, медіа сприяють зміцненню довгострокових відносин між країнами та народами.

*Культурні обміни та взаєморозуміння*

Публікації про українську культуру, мистецтво, літературу та науку допомагають іноземним аудиторіям краще зрозуміти Україну та її народ. Це сприяє розвитку культурних обмінів, спільних проектів та взаємного збагачення [32].

*Освітні та наукові програми*

Медіа висвітлюють співпрацю у сфері освіти та науки, включаючи стипендіальні програми для українських студентів, спільні дослідницькі проекти та академічні обміни [52]. Це зміцнює інтелектуальні зв'язки та сприяє розвитку знань.

*Підвищення уваги до глобальних проблем*

Висвітлення російсько-української війни піднімає важливі питання, що стосуються всього світу.

*Захист прав людини та міжнародного права*

Медіа дискусії про порушення прав людини та необхідність захисту міжнародного права сприяють підвищенню уваги до цих проблем та стимулюють пошук глобальних рішень.

### *Боротьба з агресією та попередження конфліктів*

Висвітлення конфлікту підкреслює важливість міжнародної співпраці у запобіганні агресії та підтримці миру. Це може призвести до реформування міжнародних інституцій та механізмів безпеки [33].

### *Значення для міжнародних відносин та безпеки*

Розуміння того, як медіа впливають на громадську думку під час військових конфліктів, є критично важливим для міжнародних відносин та безпеки. Висвітлення конфліктів може впливати на рішення урядів, міжнародних організацій та громадськості, формуючи підтримку або опір певним діям. У випадку з російсько-українською війною, медіа відіграють ключову роль у мобілізації міжнародної підтримки України та стримуванні агресії [33].

Також важливо враховувати етичні аспекти медіа-висвітлення військових конфліктів. Журналісти мають відповідально ставитися до подачі інформації, уникаючи пропаганди, дезінформації та маніпуляцій. Це включає повагу до прав людини, точність та достовірність інформації, а також усвідомлення впливу своїх матеріалів на життя людей та розвиток конфлікту.

Для забезпечення якісного висвітлення військових конфліктів необхідно інвестувати у освіту та підготовку журналістів. Це включає навчання методам критичного аналізу, розуміння міжнародного права, етичних стандартів та безпечної роботи у зонах конфлікту. Підвищення професійного рівня журналістів сприятиме більш об'єктивному та глибокому висвітленню подій [12].

Медіа, як четверта влада, мають значний вплив на демократичні процеси. Об'єктивне та відповідальне висвітлення військових конфліктів сприяє інформованості громадян, що є основою для прийняття обґрунтованих

рішень та участі у демократичному житті. Це особливо важливо у контексті сучасних викликів, пов'язаних з інформаційною війною та дезінформацією.

Отже, вплив висвітлення російсько-української війни у британських та канадських засобах масової інформації на міжнародне сприйняття конфлікту є багатогранним та глибоким. Медіа не лише інформують про події, але й активно формують громадську думку, впливають на політичні та економічні рішення, сприяють мобілізації міжнародної підтримки та ЗМКценню міжнародних відносин.

Завдяки медіа, міжнародна спільнота отримує більш повне та об'єктивне розуміння ситуації, що сприяє консолідації зусиль для вирішення конфлікту та підтримки України. Медіа відіграють ключову роль у протидії дезінформації, захисті демократичних цінностей та прав людини.

У сучасному світі, де інформація поширюється миттєво та впливає на всі сфери життя, роль медіа у висвітленні міжнародних конфліктів є надзвичайно важливою. Британські та канадські ЗМК демонструють приклад відповідальної та професійної журналістики, яка сприяє миру, стабільності та захисту міжнародного права.

### **2.3. Закономірності щодо медіа-висвітлення міжнародних конфліктів**

На основі проведеного аналізу можна виділити кілька закономірностей щодо медіа-висвітлення міжнародних конфліктів, зокрема російсько-української війни. Ці закономірності підштовхують нас до розуміння того як в подальшому спрямувати їх на підвищення якості журналістики, забезпечення більш об'єктивного та збалансованого інформування громадськості, а також на зміцнення ролі медіа як інструменту миру та взаєморозуміння. Отже, насамперед це:

*Підвищення рівня об'єктивності та збалансованості*

Незважаючи на те, що більшість західних ЗМК підтримують Україну у її боротьбі проти російської агресії, важливо забезпечити збалансоване

висвітлення подій. Це включає глибший аналіз політичних та історичних причин конфлікту, розуміння позицій усіх сторін та уникнення упередженості [34].

#### *Глибший історичний контекст*

Журналісти повинні надавати аудиторії більш детальну інформацію про історичні відносини між Україною та Росією, причини напруженості та еволюцію конфлікту. Це допоможе аудиторії краще зрозуміти корені протистояння та уникнути поверхневих оцінок.

#### *Висвітлення різних точок зору*

Хоча складно надавати платформу агресору, важливо представити різні точки зору, включаючи позиції міжнародних експертів, представників нейтральних країн та міжнародних організацій. Це сприятиме більш об'єктивному розумінню ситуації.

#### *Уникнення мови ворожнечі та стереотипів*

Медіа повинні уникати використання мови ворожнечі, стереотипів та узагальнень, що можуть посилювати напруженість та упередження. Замість цього слід фокусуватися на фактах, перевірених даних та експертних думках [69].

#### *Фактчекінг та перевірка джерел*

Забезпечення достовірності інформації через ретельний фактчекінг та використання надійних джерел є критично важливим. Журналісти повинні перевіряти інформацію з декількох незалежних джерел, особливо у випадках суперечливих даних.

#### *Акцент на довгострокових наслідках війни*

Західні ЗМК повинні більше уваги приділяти аналізу довгострокових наслідків війни, які виходять за межі негайних подій та впливають на глобальний контекст [69].

#### *Геополітичні зміни*

Медіа можуть досліджувати, як війна впливає на геополітичний баланс сил у світі, зокрема на відносини між великими державами, такими як США,

Китай, Європейський Союз та країни НАТО. Аналіз можливих змін у міжнародних альянсах та безпекових структурах допоможе аудиторії зрозуміти глобальні наслідки конфлікту.

#### *Економічні наслідки для глобальної економіки*

Журналісти можуть висвітлювати вплив війни на світові ринки, енергетичну безпеку, продовольчу кризу та ланцюги постачання. Наприклад, війна в Україні призвела до зростання цін на сировину, газ та нафту, що впливає на інфляцію та економічне зростання у різних країнах [41].

#### *Гуманітарні та соціальні наслідки*

Довгострокові гуманітарні наслідки, такі як масова міграція, демографічні зміни та психологічні травми населення, повинні бути предметом глибокого аналізу. Медіа можуть висвітлювати питання реабілітації ветеранів, відновлення зруйнованої інфраструктури та соціальної інтеграції біженців [38].

#### *Екологічні наслідки*

Військові дії мають значний вплив на навколишнє середовище. Журналісти можуть досліджувати екологічні наслідки війни, такі як забруднення ґрунтів та водних ресурсів, знищення екосистем та необхідність екологічної відбудови.

#### *Залучення локальних джерел та експертів*

Важливо активно залучати українських журналістів, аналітиків, науковців та громадських діячів для висвітлення подій [35]. Це дозволить підвищити рівень точності, розуміння локального контексту та забезпечить більш глибоке та автентичне висвітлення подій.

#### *Співпраця з місцевими журналістами*

Західні медіа можуть встановлювати партнерські відносини з українськими медіа та журналістами, що сприятиме обміну інформацією та досвідом. Це також підтримує свободу слова та розвиток незалежної журналістики в Україні [69].

#### *Використання місцевих експертів*

Залучення українських експертів з різних галузей, таких як політика, економіка, безпека та культура, надає глибину аналізу та допомагає аудиторії отримати більш комплексне розуміння ситуації.

*Повага до місцевої культури та контексту*

Журналісти повинні бути чутливими до культурних особливостей та соціального контексту України [66]. Це допоможе уникнути непорозумінь та стереотипів, а також сприятиме більш етичному висвітленню.

*Поглиблений аналіз міжнародних зусиль та дипломатії*

Медіа повинні більше уваги приділяти міжнародним дипломатичним зусиллям щодо припинення конфлікту, включаючи аналіз ролі міжнародних організацій та окремих держав.

*Роль ООН, Європейського Союзу та НАТО*

Журналісти можуть детально висвітлювати дії та ініціативи ООН, ЄС та НАТО у контексті війни, аналізувати їхню ефективність, можливості та обмеження. Це включає обговорення резолюцій, миротворчих місій та санкційних механізмів [69].

*Міжнародна дипломатія та переговори*

Важливо висвітлювати дипломатичні зусилля з припинення війни, такі як переговори між сторонами конфлікту, посередництво третіх країн та міжнародних організацій. Аналіз успіхів та невдач дипломатичних ініціатив допоможе аудиторії зрозуміти складність процесу мирного врегулювання.

*Роль регіональних організацій та партнерств*

Медіа можуть досліджувати вплив регіональних організацій, таких як ОБСЄ, ГУАМ, а також роль сусідніх країн у підтримці України та впливі на конфлікт. Це розширить розуміння міжнародного контексту та взаємозв'язків [34].

*Підвищення медіаграмотності та протидія дезінформації*

З огляду на інформаційну війну та поширення фейкових новин, медіа повинні активно працювати над підвищенням медіаграмотності аудиторії та протидіяти дезінформації.

### *Освітні програми та матеріали*

Журналісти можуть створювати освітні матеріали, що допомагають аудиторії розпізнавати дезінформацію, розуміти методи пропаганди та маніпуляції. Це сприятиме підвищенню критичного мислення та стійкості до інформаційних впливів [34].

### *Фактчекінг та верифікація інформації*

Медіа повинні інвестувати у ресурси для перевірки фактів та спростування неправдивої інформації. Це підвищить довіру аудиторії та забезпечить поширення достовірних новин.

### *Міжнародна співпраця*

Співпраця між медіа різних країн у сфері протидії дезінформації може бути ефективною стратегією. Обмін досвідом, технологіями та методиками дозволить більш ефективно боротися з глобальними викликами інформаційної безпеки [69].

### *Етичні стандарти та відповідальність журналістів*

Під час висвітлення конфліктів журналісти повинні дотримуватися високих етичних стандартів, усвідомлюючи вплив своєї роботи на суспільство та постраждалих людей.

### *Повага до прав людини та гідності*

Медіа повинні бути обережними у використанні зображень та інформації, що можуть травмувати або принижувати гідність постраждалих. Повага до приватності та етичне ставлення є обов'язковими [69].

### *Уникнення сенсаціоналізму*

Прагнення до сенсації може призвести до викривлення фактів та непотрібного драматизму. Журналісти повинні зосереджуватися на інформуванні, а не на розвазі.

### *Відповідальність за наслідки публікацій*

Журналісти повинні усвідомлювати, що їхні матеріали можуть мати реальний вплив на життя людей та розвиток конфлікту. Тому важливо ретельно перевіряти інформацію та зважувати можливі наслідки публікацій.

Покращення медіа-висвітлення може бути досягнуто через зміцнення міжнародної співпраці між журналістами та медіа-організаціями [82].

#### *Спільні проекти та розслідування*

Міжнародні колаборації у проведенні журналістських розслідувань та підготовці матеріалів дозволять поєднати ресурси, експертизу та доступ до інформації [34].

#### *Обмін досвідом та навчання*

Організація спільних тренінгів, семінарів та конференцій сприятиме підвищенню професійного рівня журналістів та обміну найкращими практиками [69].

#### *Підтримка незалежних медіа*

Міжнародна спільнота може підтримувати незалежні медіа в Україні та інших країнах, що сприятиме розвитку свободи слова та якісної журналістики.

#### *Фокус на людських історіях та емпатії*

Поряд з аналітичним висвітленням важливо показувати людський вимір конфлікту, розповідаючи історії окремих людей, що постраждали від війни.

#### *Особисті свідчення та історії*

Інтерв'ю з біженцями, військовими, волонтерами та звичайними громадянами допомагають аудиторії зрозуміти реальний вплив війни на життя людей [34].

#### *Підкреслення спільної людяності*

Висвітлення історій, що демонструють мужність, співчуття та солідарність, сприяє розвитку емпатії та більш глибокому розумінню конфлікту.

#### *Уникнення дегуманізації*

Медіа повинні уникати зображення учасників конфлікту як безликих мас або стереотипних образів, натомість підкреслюючи їхню індивідуальність та людяність [34].

#### *Інноваційні підходи та використання нових технологій*

Сучасні технології надають нові можливості для висвітлення конфліктів та залучення аудиторії.

#### *Мультимедійні формати*

Використання відео, інфографіки, інтерактивних карт та віртуальної реальності може зробити матеріали більш наочними та зрозумілими.

#### *Соціальні медіа та онлайн-платформи*

Активна присутність у соціальних медіа дозволяє медіа організаціям швидко поширювати інформацію та залучати молодшу аудиторію [69].

#### *Дані та журналістика даних*

Аналіз великих масивів даних може допомогти виявити тенденції, схеми та приховані аспекти конфлікту, що підвищить якість аналітичних матеріалів.

#### *Підтримка психічного здоров'я журналістів*

Робота у зонах конфлікту є стресовою та може призвести до психологічних травм. Важливо забезпечити підтримку журналістів, що працюють у складних умовах.

#### *Психологічна підтримка*

Медіа-організації повинні надавати доступ до професійної психологічної допомоги для своїх співробітників [69].

#### *Навчання з безпеки*

Підготовка журналістів щодо фізичної та психологічної безпеки сприятиме зниженню ризиків та покращенню якості роботи.

#### *Створення підтримуючого середовища*

Забезпечення колективної підтримки, обговорення проблем та обмін досвідом допомагають знизити стрес та вигоряння [69].

Для підвищення якості та об'єктивності висвітлення конфліктів міжнародними ЗМК необхідно забезпечити високий рівень об'єктивності, збалансованість подачі, залучення місцевих журналістів та експертів, різноманітність форматів і джерел, а також дотримання етичних стандартів. Це сприятиме покращенню якості медіа-контенту, допоможе створити більш

комплексне розуміння конфліктів та сприяти формуванню обґрунтованих і зважених поглядів серед міжнародної аудиторії.

Отже, покращення медіа-висвітлення міжнародних конфліктів, таких як російсько-українська війна, вимагає комплексного підходу, який включає підвищення професійних стандартів, етичну відповідальність, інновації та міжнародну співпрацю. Застосування цих рекомендацій може суттєво вплинути на сприйняття конфліктів у світі, сприяти формуванню більш об'єктивної та комплексної картини подій, а також підтримувати зусилля щодо досягнення миру та стабільності. Медіа відіграють ключову роль у сучасному суспільстві, і їхня відповідальна та якісна робота є запорукою інформованої та свідомої громадськості.

## **Висновки до розділу 2.**

Міжнародні ЗМК відіграють важливу роль у формуванні громадської думки щодо військових конфліктів і мають значний вплив на міжнародну політику. Тому підвищення якості та об'єктивності медіа-висвітлення є необхідним для забезпечення достовірності інформації, надання аудиторії реального уявлення про події та запобігання поширенню дезінформації або однобічного висвітлення.

Під час висвітлення конфліктів важливо уникати зайвих емоційних оцінок, які можуть вплинути на сприйняття подій аудиторією. Медіа повинні прагнути до об'єктивності, зосереджуючись на фактах та достовірних даних, уникати зайвого фреймінгу та упередженої подачі інформації. Замість того, щоб використовувати лише емоційні образи та риторику, що може посилювати поляризацію, важливо представляти різні точки зору, включати коментарі всіх сторін конфлікту (якщо це можливо), а також залучати незалежних експертів для оцінки ситуації.

Наприклад, під час висвітлення конфлікту у ЗМК необхідно уникати використання таких термінів, як "агресор" чи "жертва" без відповідних пояснень і контексту, щоб не формувати у аудиторії стереотипне сприйняття

сторін. Замість цього, важливо надавати вичерпну інформацію про дії кожної зі сторін, аналізувати їхні мотиви та оцінювати ситуацію з нейтральної точки зору, що дозволить аудиторії самостійно зробити висновки.

Місцеві журналісти мають більше знань про культурні, соціальні та історичні аспекти регіону, що робить їхні репортажі більш точними та глибокими. Вони можуть забезпечити більш інформативне та обґрунтоване висвітлення подій, надаючи важливі деталі, які часто залишаються непоміченими для міжнародних кореспондентів. Залучення місцевих експертів також сприятиме кращому розумінню внутрішніх причин конфлікту, що дозволить міжнародній аудиторії отримати більш збалансоване уявлення про ситуацію.

Наприклад, співпраця з місцевими журналістами з України або Росії може дати змогу ЗМК отримувати більше інформації безпосередньо з місця подій, отримати доступ до місцевих джерел та уникнути викривлення інформації, яке може виникати через культурні або мовні бар'єри. Це також сприяє запобіганню поширенню дезінформації, оскільки місцеві журналісти здатні більш об'єктивно оцінювати місцеві реалії.

Для покращення об'єктивності висвітлення важливо збільшити кількість використаних джерел, особливо локальних. Часто міжнародні ЗМК покладаються на офіційні заяви урядів або міжнародних організацій, що може створювати упереджене уявлення про конфлікт. Використання локальних джерел, таких як місцеві новинні агенції, громадські організації та активісти, допоможе забезпечити різноманітність думок та уникнути фільтрації інформації через офіційні структури.

Локальні джерела також можуть надавати детальнішу інформацію про гуманітарну ситуацію, настрої серед населення, ситуацію на місцевому рівні. Це сприятиме більш глибокому розумінню конфлікту та його впливу на звичайних людей, що може змінити сприйняття аудиторії та викликати більше співчуття й усвідомлення складності ситуації.

Використання різних форматів, таких як аналітичні статті, репортажі, інтерв'ю з експертами, документальні фільми та інші глибокі жанри, допоможе аудиторії отримати багатовимірне уявлення про конфлікт. Наприклад, репортажі з місць подій можуть дати змогу побачити ситуацію зсередини, тоді як аналітичні статті забезпечать політичний і соціальний контекст. Документальні фільми можуть детально розкрити особисті історії, що допомагає аудиторії встановити емоційний зв'язок із подіями.

Змішання різних підходів у подачі матеріалів сприяє повнішому висвітленню конфліктів та дозволяє аудиторії зрозуміти і відчувати наслідки війни на багатьох рівнях. Наприклад, поєднання аналітичних статей про економічні наслідки війни з репортажами про життя в зоні конфлікту може сформувати об'ємніше уявлення про події.

Часто ЗМК зосереджуються на негайних подіях, таких як бойові дії чи гуманітарні кризи, і залишають поза увагою довгострокові наслідки війни. Для забезпечення більш комплексного уявлення про конфлікт важливо висвітлювати не лише поточні події, але й наслідки для політичної, соціальної та економічної ситуації в регіоні. Це допоможе аудиторії зрозуміти глибші наслідки конфліктів і вплив на стабільність регіону в майбутньому.

Наприклад, британські та канадські ЗМК можуть звернути увагу на наслідки війни для економіки, вплив на ринок праці, зростання цін на енергоносії та відбудову інфраструктури. Це допоможе глибше зрозуміти, як конфлікт впливає не тільки на постраждалі країни, але й на світову економіку, а також на політичні рішення різних країн.

Медіа мають відповідальність за уникнення поширення дезінформації, особливо у військовий час, коли ризик маніпуляцій є особливо високим. Це вимагає дотримання високих стандартів журналістської етики, включаючи перевірку джерел, уникнення сенсаційної подачі та використання достовірних фактів. Для цього важливо проводити ретельну перевірку інформації, особливо коли йдеться про заяви від сторін конфлікту, які можуть мати на меті політичні маніпуляції.

Міжнародні ЗМК повинні працювати над створенням внутрішніх стандартів для перевірки достовірності інформації, особливо у випадках, коли інформація надходить із зони конфлікту. Наприклад, варто забезпечувати перехресну перевірку даних, використання кількох незалежних джерел для підтвердження важливих подій.

Прозорість у роботі ЗМК є важливим фактором для підвищення довіри аудиторії. Це включає надання чіткого пояснення джерел інформації, методів збору даних та причин вибору певних тем для висвітлення. Наприклад, якщо ЗМК отримали дані від урядових джерел, важливо вказати на це, щоб аудиторія розуміла можливі обмеження та упередження у подачі.

## РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ БРИТАНСЬКИМИ ТА КАНАДСЬКИМИ ЗМК

### 3.1. Російсько-українська війна на шпальтах британських ЗМК

Висвітлення російсько-української війни британськими ЗМК демонструє стабільну тенденцію до формування чіткої моральної та політичної позиції щодо конфлікту. Британські медіа, такі як *BBC*, *The Guardian*, *The Times* та інші видання, зосереджують увагу на Україні як жертві російської агресії та наголошують на важливості підтримки цієї країни з боку міжнародної спільноти. Така позиція відповідає принципам британської зовнішньої політики, яка має на меті захист прав людини, демократії та міжнародного права.

Однією з характерних рис британського висвітлення є акцент на гуманітарних аспектах війни, що чітко відображає позицію західних демократій щодо захисту прав людини. Багато матеріалів британських ЗМК зосереджені на стражданнях мирного населення в Україні, наслідках руйнувань інфраструктури, нападах на лікарні та інші важливі об'єкти. Наприклад, такі ЗМК, як *The Guardian*, активно висвітлюють випадки порушень прав людини, включаючи атаки на цивільне населення, насильницьке переселення, а також жорстокі дії проти мирних жителів. Як зазначено у звітах Міністерства інформаційної політики України, британські ЗМК використовують так званий "гуманітарний фрейм", підкреслюючи необхідність міжнародної допомоги постраждалим від війни українцям. Такий фрейм надає медіа-повідомленням емоційного контексту, який залучає міжнародну аудиторію та сприяє співчуттю до українського народу. У матеріалах британських ЗМК, особливо в *BBC* та *The Guardian*, часто використовуються зворушливі історії про українські родини, що змушені покидати свої домівки, що посилює емоційний ефект та викликає підтримку серед британської аудиторії [71].

Цей фрейм простежується на всіх етапах конфлікту – від початку російської агресії у 2014 році до подій 2022 року, коли Росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну. Протягом цього періоду британські ЗМК послідовно акцентували увагу на проблемах українських біженців, гуманітарній кризі та необхідності посилення міжнародної підтримки для допомоги населенню, що опинилося в зоні конфлікту. Такий підхід не тільки підвищує обізнаність про конфлікт серед міжнародної аудиторії, але й стимулює мобілізацію ресурсів для підтримки України [54].

Особливістю британських медіа є їхня здатність подавати репортажі безпосередньо з місць бойових дій. Репортери часто знаходяться на передовій у небезпечних зонах, що дозволяє передавати інформацію з перших рук. Це створює не лише сильний емоційний зв'язок з аудиторією, але й надає публікаціям додаткової достовірності. Такі видання, як *BBC*, регулярно відправляють своїх журналістів до України для підготовки репортажів з місця подій, що включає інтерв'ю з місцевими жителями, опис обстрілів, руйнувань та інших наслідків війни. Це дозволяє британській аудиторії відчувати, що вони стають свідками подій, а не просто читачами або глядачами, що підвищує рівень емпатії до українців [54].

Публікації британських ЗМК, що базуються на інтерв'ю з безпосередніми учасниками подій, такими як біженці, військові, волонтери та лікарі, надають інформації ще більшого значення та сили. Наприклад, матеріали *The Times* часто містять свідчення тих, хто постраждав від обстрілів або змушений був тікати з окупованих територій, що додає глибини розумінню того, наскільки трагічною є ситуація в Україні.

З іншого боку, аналітична складова британських публікацій відображає поглиблені дослідження політичних, економічних та військових аспектів конфлікту. Британські ЗМК часто звертаються до експертів, дипломатів, аналітиків міжнародних відносин для коментування подій, що дозволяє глибше зрозуміти ситуацію і її глобальні наслідки. Наприклад, *The Guardian* регулярно публікує аналітичні статті з коментарями міжнародних експертів,

що розглядають можливі сценарії розвитку конфлікту, роль міжнародної дипломатії та наслідки санкцій. Це дозволяє британській аудиторії отримати більш повну картину конфлікту, не тільки з точки зору гуманітарної кризи, але й з точки зору політичних та економічних наслідків [72].

Британські ЗМК не тільки інформують аудиторію про конфлікт, але й активно формують міжнародний імідж України як країни, що бореться за демократію і права людини. Такий образ України стає основою для подальшої міжнародної підтримки, адже він відповідає демократичним цінностям і принципам, які відстоює західний світ. Британські медіа також роблять акцент на необхідності глобальної солідарності, а такі матеріали, як репортажі з місця подій, коментарі відомих аналітиків та думки дипломатів, підсилюють підтримку України не лише на політичному, але й на суспільному рівні [72].

Крім того, британські ЗМК акцентують увагу на впливі війни на європейську та світову економіку. Наприклад, *The Times* часто публікує статті про вплив санкцій на Росію та енергетичну безпеку Європи, що розширює розуміння конфлікту серед читачів та пов'язує його з їхніми повсякденними проблемами. Аналіз енергетичної кризи, викликаной санкціями та зниженням постачання російського газу, дає аудиторії розуміння того, чому західний світ активно підтримує Україну навіть за умови економічних труднощів, що виникають через протистояння з Росією.

Ще одним важливим аспектом є висвітлення українського опору, героїзму та патріотизму українців. Британські медіа активно підтримують наратив, що українці захищають не тільки свою країну, але й європейські цінності. Важливим елементом є підкреслення, що підтримка України з боку Заходу є не лише економічно обґрунтованою, але й морально виправданою. Такий наратив створює позитивний імідж України, викликає у аудиторії почуття гордості за те, що Велика Британія є частиною міжнародної коаліції, яка підтримує Україну в її боротьбі за свободу [24-31].

Таким чином, британські медіа висвітлюють російсько-українську війну через призму гуманітарних, політичних та економічних аспектів, що дозволяє

не лише інформувати аудиторію про події, але й формувати чіткий наратив про необхідність міжнародної підтримки України. Завдяки цьому Велика Британія продовжує зміцнювати свою роль у міжнародній спільноті як країна, яка підтримує демократичні цінності та бореться за права людини.

Аналіз змісту публікацій британських засобів масової інформації про російсько-українську війну виявляє широкий спектр тем, які відображають багатогранність та складність цього конфлікту. Це розмаїття тем та підходів дозволяє забезпечити глибоке розуміння подій як для британської аудиторії, так і для міжнародної спільноти. Основні теми, що домінують у висвітленні, включають порушення прав людини, воєнні злочини, міжнародну солідарність, економічні санкції, вплив війни на світову економіку, гуманітарну кризу, роль медіа у формуванні громадської думки та перспективи мирного врегулювання конфлікту. Ці теми охоплюють політичні, соціальні, економічні та гуманітарні аспекти війни, що дозволяє створити всебічне уявлення про події та їх наслідки [58].

Британські медіа детально висвітлюють численні випадки порушень прав людини та воєнних злочинів, скоєних російськими військовими та проросійськими сепаратистами на території України. Журналісти проводять розслідування та надають свідчення про масові розстріли, тортури, незаконні затримання та депортації українських громадян. Особлива увага приділяється атакам на цивільні об'єкти, такі як житлові будинки, школи, лікарні та об'єкти критичної інфраструктури. Наприклад, після бомбардування пологового будинку в Маріуполі, британські ЗМК активно розповсюджували інформацію про цей інцидент, підкреслюючи його як приклад грубого порушення міжнародного гуманітарного права.

Публікації наголошують на необхідності проведення ретельних міжнародних розслідувань цих злочинів та притягнення винних до відповідальності [68]. Британські журналісти часто цитують заяви представників ООН, Міжнародного кримінального суду та правозахисних організацій, які закликають до негайних дій. У статтях обговорюються

юридичні механізми та можливості створення спеціальних трибуналів для розслідування воєнних злочинів. Також висвітлюються свідчення очевидців та жертв, що додає людського виміру до сухих фактів та статистики.

Важливою темою у висвітленні британських медіа є активна роль міжнародної спільноти у стримуванні агресії Росії та підтримці України на політичному, економічному та військовому рівнях. Британські ЗМК регулярно інформують про нові пакети санкцій, введені проти російських олігархів, державних компаній та фінансових установ. Детально аналізуються ефекти цих санкцій на російську економіку, а також на глобальні ринки.

Журналісти висвітлюють дипломатичні зусилля Великобританії та її союзників у рамках НАТО, ЄС та ООН. Публікації часто фокусуються на міжнародних самітах, зустрічах лідерів та ухваленні резолюцій, спрямованих на ізоляцію Росії на міжнародній арені. Наприклад, детально розглядається участь Великобританії у координації постачання оборонної зброї Україні, навчання українських військових та надання фінансової допомоги для відновлення зруйнованої інфраструктури [73].

Значна увага приділяється активності української діаспори у Великобританії, яка відіграє важливу роль у формуванні громадської підтримки України. Британські медіа розповідають про численні благодійні заходи, концерти, виставки та аукціони, організовані діаспорою для збору коштів на гуманітарну допомогу, медичне обладнання та підтримку біженців. Висвітлюються історії волонтерів, які їдуть до України для надання прямої допомоги або працюють у таборах для переміщених осіб.

Активно висвітлюються акції протесту та мирні демонстрації, організовані українцями у Британії. Ці заходи привертають увагу до ситуації в Україні та тиснуть на британський уряд щодо посилення підтримки. Журналісти беруть інтерв'ю у членів діаспори, які діляться своїми особистими історіями, переживаннями та надіями, що допомагає британській аудиторії глибше розуміти контекст та значення подій [74].

Британські медіа детально висвітлюють гуманітарну кризу, спричинену війною. Публікації містять статистику щодо кількості внутрішньо переміщених осіб та біженців, які шукають притулку в інших країнах Європи, включаючи Великобританію. Журналісти розповідають про труднощі, з якими стикаються біженці: від отримання віз та житла до інтеграції у нове суспільство. Висвітлюються зусилля уряду та громадських організацій щодо надання допомоги та підтримки цим людям.

Окремо обговорюються питання адаптації дітей-біженців до британської системи освіти, доступу до медичних послуг та психологічної підтримки для тих, хто пережив травматичні події. Ці матеріали сприяють підвищенню обізнаності британської громадськості про масштаби гуманітарної кризи та необхідність солідарності [67].

Британські медіа активно аналізують вплив війни на світову та національну економіку [86]. Особлива увага приділяється енергетичному сектору, оскільки Великобританія та інші європейські країни стикаються з викликами, пов'язаними з залежністю від російських енергоносіїв. Журналісти досліджують причини різкого підвищення цін на газ та нафту, обговорюють можливості диверсифікації енергопостачання та переходу до відновлювальних джерел енергії.

Публікації також розглядають вплив санкцій на глобальні ланцюги постачання, фінансові ринки та окремі галузі економіки. Експерти коментують потенційні ризики рецесії, інфляції та зростання безробіття. Водночас обговорюються можливості для британського бізнесу у сфері зеленої енергетики, технологій та інновацій, що можуть зміцнити економіку країни в довгостроковій перспективі [62].

Саморефлексія медіа щодо власної ролі у висвітленні конфлікту також присутня у публікаціях. Журналісти обговорюють етичні аспекти роботи у зонах конфлікту, питання об'єктивності, достовірності джерел та протидії дезінформації. Підкреслюється важливість незалежної журналістики у

формуванні інформованої громадської думки та прийнятті рішень на державному рівні.

Британські ЗМК аналізують можливі сценарії розвитку подій та перспективи мирного врегулювання конфлікту. Публікації містять коментарі політиків, дипломатів та експертів з міжнародних відносин щодо умов припинення вогню, проведення мирних переговорів та ролі посередників. Обговорюються також питання післявоєнної відбудови України, необхідність міжнародної допомоги, інвестицій та реформ для забезпечення стабільності та розвитку країни [62].

Зміст публікацій британських медіа підкреслює героїзм та стійкість українського народу, який чинить опір російській агресії. Розповідаються історії про звичайних людей, які стають волонтерами, військовими або продовжують свою діяльність у складних умовах. Ці матеріали сприяють формуванню позитивного іміджу України, викликають емпатію та підтримку з боку міжнародної спільноти.

Журналісти також висвітлюють культурні аспекти, такі як українська мова, традиції, мистецтво та музика, що допомагає британській аудиторії краще зрозуміти національну ідентичність та унікальність України. Публікації про успіхи українських спортсменів, митців та науковців підкреслюють потенціал країни та її внесок у світову культуру та науку [78].

Розширений аналіз публікацій британських медіа про російсько-українську війну демонструє комплексний підхід до висвітлення подій, який охоплює різні аспекти конфлікту. Таке багатогранне висвітлення сприяє глибшому розумінню ситуації, формуванню обґрунтованої громадської думки та підтримки України на міжнародному рівні [49]. Британські ЗМК відіграють важливу роль у інформуванні суспільства, протидії дезінформації та просуванні цінностей демократії, прав людини та міжнародного права.

Висвітлення війни британськими засобами масової інформації значною мірою визначається політичними та соціальними факторами, які впливають на формування риторики, вибір акцентів та підходів у подачі матеріалів.

Політична позиція Великобританії щодо України є одним із основних чинників, який безпосередньо впливає на зміст медійних публікацій та тональність висвітлення подій. Як ключовий союзник України на міжнародній арені, уряд Великобританії рішуче підтримує українську боротьбу проти російської агресії, що знаходить своє відображення у медіа-риториці та редакційній політиці провідних видань [83].

Політичні заяви уряду про посилення санкцій проти Росії, надання Україні військової допомоги, підтримку міжнародних розслідувань воєнних злочинів та участь у дипломатичних ініціативах часто публікуються та аналізуються у британських ЗМК. Ці публікації не тільки інформують громадськість про офіційну позицію країни, але й сприяють формуванню суспільної думки, яка підтримує активні дії уряду в цьому напрямку [99].

Наприклад, після оголошення урядом про надання Україні нових пакетів військової допомоги, включаючи сучасні системи озброєння та військову техніку, британські медіа широко висвітлювали цю подію. Статті та репортажі містили коментарі експертів з питань безпеки та міжнародних відносин, які підкреслювали важливість такої підтримки для зміцнення обороноздатності України та стримування агресивних дій Росії.

Британські ЗМК також активно висвітлюють участь Великобританії у міжнародних санкціях проти Росії. Публікації детально аналізують вплив санкцій на російську економіку, енергетичний сектор та фінансові ринки, а також обговорюють можливі відповіді з боку Росії. Це створює консенсус у суспільстві щодо необхідності жорсткої політики стосовно Росії та підтверджує глобальну роль Великобританії у міжнародній політиці [100].

Згідно з дослідженням "Вплив міжнародних медіа на формування іміджу України під час конфлікту", британські медіа відповідають на запити аудиторії, яка цінує демократію, права людини та міжнародну безпеку. Це призводить до акценту на висвітленні війни як боротьби України за демократичні цінності, суверенітет та захист прав людини проти авторитарної агресії.

Соціальні фактори, такі як громадська думка, культурні зв'язки та історичні відносини, також грають важливу роль у формуванні медіанаративів. Громадська підтримка України у Великобританії є високою, що пояснюється як історичними зв'язками між Україною та Європою, так і цінностями британського суспільства, яке підтримує країни, що борються за свою незалежність та демократичні права [77].

Британські медіа активно висвітлюють акції підтримки України, що відбуваються у самій Британії. Наприклад, масові демонстрації у Лондоні та інших містах, благодійні концерти та заходи зі збору коштів на гуманітарну допомогу Україні регулярно потрапляють у заголовки новин. Ці публікації не тільки інформують про події, але й сприяють підвищенню рівня солідарності з українським народом та мобілізації громадянського суспільства.

Крім того, британські медіа висвітлюють історії українських біженців, які знайшли притулок у Великобританії. Публікації зосереджуються на їхніх особистих історіях, викликах інтеграції та підтримці з боку місцевих громад. Це допомагає створити емоційний зв'язок між аудиторією та постраждалими від війни, стимулюючи співчуття та готовність допомагати [77].

Британські ЗМК відіграють ключову роль у формуванні громадської думки щодо війни в Україні. Через об'єктивне та детальне висвітлення подій, вони забезпечують аудиторію необхідною інформацією для розуміння складності конфлікту. Медіа аналізують причини та наслідки війни, розглядають історичний контекст та міжнародні аспекти, що дозволяє громадськості формувати обґрунтовану позицію.

Журналісти та редактори також приділяють увагу протидії дезінформації та пропаганді. Британські медіа проводять фактчекінг заяв та повідомлень, які поширюються російськими офіційними особами та медіа, розкриваючи неправдиву інформацію та маніпуляції. Це сприяє підвищенню медіаграмотності аудиторії та зміцненню довіри до незалежної журналістики.

Українська діаспора у Великобританії є важливим соціальним фактором, який впливає на висвітлення війни. Активність діаспори в

організації громадських заходів, інформаційних кампаній та благодійних акцій знаходить відображення у медіа. Публікації про діяльність української громади сприяють підвищенню обізнаності про культуру та історію України, а також про актуальні події та виклики [104].

Наприклад, медіа висвітлюють виставки українського мистецтва, літературні заходи, кінопокази та інші культурні події, організовані діаспорою. Це не тільки збагачує культурне життя Британії, але й допомагає британській аудиторії краще зрозуміти українську ідентичність та цінності.

Університети та наукові установи Великобританії також роблять свій внесок у формування дискурсу щодо війни в Україні. Публікації в наукових журналах, конференції та лекції, присвячені аналізу конфлікту, його причин та можливих рішень, впливають на медіа та громадську думку. Британські медіа часто цитують експертів з міжнародних відносин, політології та права, які надають глибокий аналіз ситуації.

Це сприяє більш глибокому розумінню конфлікту та підвищує якість публічних дебатів. Освітні програми та ініціативи, спрямовані на підвищення обізнаності про Україну, також підтримуються медіа висвітленням, що підсилює освітній вплив на суспільство.

Економічні зв'язки між Великобританією та Україною, а також вплив війни на британську економіку, є додатковими факторами, які впливають на висвітлення подій. Медіа аналізують потенційні можливості для британського бізнесу в Україні, особливо у сферах відбудови інфраструктури, енергетики та технологій [105].

Публікації також розглядають ризики для британських компаній, пов'язані з санкціями та нестабільністю у регіоні. Це впливає на формування бізнес-стратегії та інвестиційних рішень, а також на економічну політику уряду.

Історичні зв'язки між Великобританією та Україною, включаючи участь українських солдатів у Другій світовій війні та історію еміграції, також відображаються у медіа. Публікації про спільну історію, культурні обміни та

взаємний вплив допомагають зміцнити почуття солідарності та спільності між народами [102].

Британські медіа висвітлюють також внесок українців у британське суспільство, розповідаючи історії успішних підприємців, науковців, митців та спортсменів українського походження. Це сприяє позитивному сприйняттю українців та підкреслює важливість взаємного культурного збагачення.

Політичні та соціальні фактори мають значний вплив на висвітлення війни в Україні британськими засобами масової інформації. Політична позиція Великобританії як активного союзника України, висока громадська підтримка, активність української діаспори та культурні зв'язки формують позитивний та солідарний наратив у медіа. Це сприяє формуванню інформованої та співчутливої громадської думки, підтримці урядових ініціатив та посиленню міжнародної підтримки України.

Таким чином, британські медіа не тільки відображають події, але й активно впливають на суспільство, формуючи його ставлення до війни в Україні та сприяючи мобілізації ресурсів для допомоги українському народові. Вони виступають як важливий інструмент дипломатії, підсилюючи голос України на міжнародній арені та сприяючи зміцненню глобальної коаліції проти агресії [89].

Британські ЗМК також виконують освітню функцію, підвищуючи обізнаність про історію, культуру та сучасні реалії України. Це допомагає руйнувати стереотипи та сприяє глибшому розумінню складної ситуації. Через розповіді про людські долі, культурні досягнення та наукові відкриття українців, медіа створюють багатогранний образ країни, яка бореться не тільки за свою свободу, але й робить внесок у світовий прогрес.

Загальний висновок полягає у тому, що політичні та соціальні фактори у Великобританії тісно переплітаються та взаємно підсилюють один одного у процесі висвітлення війни в Україні. Це забезпечує ефективну підтримку України на всіх рівнях – від урядової політики до громадських ініціатив, від економічної співпраці до культурного обміну. Британські медіа відіграють

центральну роль у цьому процесі, сприяючи формуванню стійкого та позитивного ставлення до України у британському суспільстві та на міжнародній арені [103].

Для глибшого розуміння, як британські медіа висвітлюють російсько-українську війну, доцільно звернутися до конкретних прикладів публікацій провідних видань, таких як *BBC* та *The Guardian*. Кожне з цих медіа має свої особливості у подачі інформації та акценти на ключових аспектах конфлікту, що дозволяє побачити різницю у підходах та цілісну картину їхнього впливу на британську та міжнародну аудиторію.

*BBC* є одним з найвпливовіших медіаресурсів Великобританії та широко відомий своєю об'єктивністю й аналітичним підходом до висвітлення міжнародних подій. Під час російсько-української війни *BBC* зберігає свою репутацію, регулярно публікуючи репортажі з місця подій, що дозволяє британській аудиторії отримувати достовірну інформацію про ситуацію на полі бою. Наприклад, серія репортажів з Маріуполя у 2022 році зосередила увагу на гуманітарній кризі, викликаній постійними обстрілами, блокадою міста та важким становищем цивільного населення. В цих репортажах журналісти відзначали нестачу продуктів харчування, медикаментів та умов для евакуації людей, що мало на меті продемонструвати глибину гуманітарної кризи в Україні [95].

Однією з ключових характеристик *BBC* є її зосередженість на представленні подій з точки зору як гуманітарних, так і політичних аспектів. Журналісти видання часто використовують дані міжнародних організацій, таких як ООН і Червоний Хрест, для підтвердження своїх репортажів, підкреслюючи масштаби гуманітарної трагедії. Такий підхід не лише підвищує рівень достовірності публікацій, а й дозволяє аудиторії бачити конфлікт у світлі глобальних гуманітарних проблем.

Крім репортажів з місця подій, *BBC* також часто публікує аналітичні статті, в яких розглядаються військові стратегії, роль дипломатичних відносин та політичні наслідки війни для міжнародної спільноти. Наприклад, у своїх

аналітичних матеріалах *BBC* розглядає питання впливу санкцій на економіку Росії та міжнародну політику щодо підтримки України. Ці статті надають аудиторії ширше розуміння контексту війни, зокрема впливу на світову економіку, енергетичну безпеку та стабільність у Європі [107].

Додатково, *BBC* активно використовує інтерв'ю з безпосередніми учасниками війни – біженцями, військовими, лікарями та волонтерами. Наприклад, у репортажах про евакуацію з Маріуполя було представлено свідчення біженців, які розповідали про жахливі умови та жорстокість російських військ. Це дозволяє не тільки побудувати емоційний зв'язок з аудиторією, але й викликає співчуття та підсилює почуття підтримки України серед британського суспільства. Також *BBC* періодично оновлює карти військових дій, що дозволяє аудиторії спостерігати за динамікою конфлікту.

*The Guardian* є відомим виданням із соціальною орієнтацією, що акцентує увагу на правах людини. Це видання надає пріоритет висвітленню гуманітарних та правових аспектів конфлікту, часто з акцентом на воєнних злочинах та насильстві проти мирного населення. *The Guardian* регулярно публікує статті про порушення прав людини, зокрема про події у Бучі, де російські війська вчиняли злочини проти цивільних осіб. У своїх матеріалах видання акцентує увагу на ролі міжнародних судів та правозахисних організацій, що підсилює моральний аспект висвітлення війни [44].

Особливістю *The Guardian* є також зосередженість на дипломатичних зусиллях західних країн, спрямованих на підтримку України та припинення російської агресії. Наприклад, видання активно висвітлює зустрічі лідерів західних держав, що обговорюють нові санкції проти Росії та шляхи надання допомоги Україні [44]. *The Guardian* часто звертається до експертів з міжнародних відносин, дипломатів та політиків для коментування поточної ситуації, що дозволяє додати аналітичній глибини та сприяє розумінню складності міжнародної реакції на конфлікт.

Зокрема, у своїх публікаціях *The Guardian* підкреслює значення дотримання міжнародного права та принципів справедливості, які

порушуються через дії Росії в Україні. Видання активно підтримує наратив про захист прав людини як один з головних аргументів на користь міжнародної підтримки України. Така подача формує у аудиторії чітке розуміння про моральну відповідальність західних країн у протистоянні агресії та підсилює підтримку України на рівні суспільної думки [79].

Крім аналітичних статей та репортажів з місць подій, *The Guardian* також висвітлює різні аспекти української культури та життя в умовах війни. У серії статей про українських митців, волонтерів та громадських активістів видання підкреслює, як війна змінила повсякденне життя українців, але водночас сприяла зміцненню національної ідентичності та відчуттю солідарності. Це дозволяє показати конфлікт не лише як кризу, але і як момент національного відродження та посилення самосвідомості українського суспільства.

Британські медіа, такі як *BBC* та *The Guardian*, активно висвітлюють російсько-українську війну, зосереджуючись на правових, гуманітарних та політичних аспектах. Цей підхід дозволяє не лише інформувати британську аудиторію про події, але й формувати міжнародний дискурс, спрямований на підтримку України у її боротьбі за незалежність та демократичні цінності. Репортажі з місця подій, аналітичні коментарі експертів, акцент на захисті прав людини та зусиллях міжнародної спільноти щодо протидії агресії Росії створюють наратив, що підсилює солідарність із Україною [90].

Важливо відзначити, що британські медіа відіграють важливу роль у формуванні громадської думки та впливі на політику уряду. Наприклад, підтримка ідеї про введення санкцій проти Росії або надання військової допомоги Україні часто обґрунтовується медіа-матеріалами, що демонструють жорстокість дій агресора. Завдяки такому впливу британські ЗМК створюють передумови для розширення міжнародної підтримки України та зміцнення політичної солідарності на глобальному рівні [44].

Таким чином, *BBC* та *The Guardian* відіграють важливу роль у висвітленні війни в Україні, створюючи багатогранний наратив, що

підкреслює як гуманітарні аспекти, так і політичні наслідки конфлікту. Завдяки своїй популярності та довірі з боку аудиторії, ці видання ефективно формують громадську думку, яка підтримує політику уряду Великобританії у сприянні міжнародній підтримці України.

### **3.2. Висвітлення російсько-української війни провідними канадськими ЗМК.**

Висвітлення російсько-української війни канадськими засобами масової інформації характеризується глибоким емоційним підходом, акцентом на міжнародній солідарності та підкресленням важливості захисту демократичних цінностей. Це відображає значну підтримку України з боку уряду Канади та її громадян. Особливістю канадського медіапростору є його тісний зв'язок з українською громадою, оскільки Канада має одну з найбільших українських діаспор у світі, що значною мірою впливає на характер медіа-висвітлення подій в Україні.

Як зазначається у статті "Media Coverage of the Ukraine Conflict in the UK and Canada" (Smith J., Johnson E.), канадські ЗМК схильні висвітлювати події через призму історичної солідарності з Україною, акцентуючи увагу на ролі Канади як міжнародного союзника та захисника демократичних цінностей. Це проявляється у регулярних публікаціях, які підкреслюють історичні зв'язки між двома країнами, спільні цінності та прагнення до свободи та незалежності [42].

Загальні тенденції висвітлення подій з боку канадських ЗМК включають акцент на гуманітарній кризі, спричиненій війною, постачанні гуманітарної допомоги та військовій підтримці, наданій українському уряду. Медіа детально описують страждання мирного населення, випадки порушення прав людини та воєнних злочинів, скоєних російськими військами. Наприклад, національні телеканали, такі як CBC (Canadian Broadcasting Corporation), регулярно транслюють репортажі з місця подій, інтерв'ю з біженцями та представниками міжнародних гуманітарних організацій [42].

Основними медіаресурсами, які активно висвітлюють конфлікт, є національні телеканали та газети, такі як CBC, The Globe and Mail, та National Post. Ці ЗМК створюють загальнонаціональне уявлення про війну як про боротьбу за демократичні цінності, яку веде Україна, захищаючи не лише свої кордони, але й принципи, важливі для усього західного світу. У своїх публікаціях вони підкреслюють, що агресія Росії становить загрозу не тільки для України, але й для міжнародної безпеки та стабільності.

Журналісти часто звертаються до експертів з міжнародних відносин, політиків та представників української громади для коментування подій. Це додає аналітичній глибини матеріалам та сприяє розумінню складності ситуації. Наприклад, статті у The Globe and Mail можуть містити детальний аналіз політичних наслідків війни, можливих сценаріїв розвитку подій та ролі міжнародної спільноти у вирішенні конфлікту.

Ще однією особливістю є акцент на ролі української діаспори в Канаді. Багато публікацій присвячено участі українських канадців у збиранні коштів, організації акцій протесту та підтримці української армії та постраждалих цивільних осіб. Українська діаспора в Канаді налічує понад 1,3 мільйона осіб, що робить її однією з найбільших у світі. Це сприяє активній участі громадян у підтримці України на всіх рівнях [42].

Медіа висвітлюють численні благодійні заходи, організовані українською громадою: концерти, аукціони, марафони зі збору коштів. Наприклад, CBC часто розповідає про ініціативи, такі як Canada-Ukraine Foundation, яка займається координацією гуманітарної допомоги та медичного обладнання для України. Також висвітлюються історії волонтерів, які їдуть до України для надання безпосередньої допомоги, що підкреслює особисту залученість канадців у події.

Акції протесту та мирні демонстрації, організовані українською діаспорою, також отримують значне висвітлення. Наприклад, масові мітинги в Оттаві та Торонто з вимогами до уряду посилити санкції проти Росії та надати додаткову допомогу Україні були широко висвітлені у національних

ЗМК. Це сприяє підвищенню обізнаності суспільства про ситуацію в Україні та тисне на уряд щодо активних дій [63].

Загалом, канадські ЗМК у своїх публікаціях підтримують позицію уряду щодо необхідності рішучого протистояння російській агресії та підтримки суверенітету України. Це підтверджується численними публікаціями про санкції, які Канада наклала на Росію, а також про військову та економічну допомогу, надану Україні. Медіа детально висвітлюють заяви прем'єр-міністра та інших високопосадовців, що підтверджують непохитну підтримку України [39].

Наприклад, National Post публікував матеріали про рішення уряду Канади надіслати військову техніку, зокрема бронетранспортери та артилерію, для зміцнення обороноздатності України. Також висвітлювалися переговори щодо навчання українських військових канадськими інструкторами в рамках програми "Operation UNIFIER". Це підкреслює активну роль Канади у військовій підтримці України.

Медіа також аналізують вплив санкцій на російську економіку та міжнародні відносини. Журналісти обговорюють ефективність цих заходів, можливі відповіді з боку Росії та необхідність координації дій з іншими країнами G7 та НАТО. Це сприяє формуванню інформованої громадської думки та підтримує уряд у його міжнародних ініціативах.

Канадські ЗМК часто підкреслюють важливість захисту прав людини та демократичних цінностей у контексті війни. Публікації містять інформацію про воєнні злочини, порушення міжнародного гуманітарного права та необхідність притягнення винних до відповідальності. Журналісти звертаються до правозахисних організацій, таких як Amnesty International та Human Rights Watch, для отримання експертних коментарів та підтвердження фактів.

Цей акцент на правах людини відповідає цінностям канадського суспільства та підсилює моральний аргумент на користь підтримки України. Наприклад, статті у The Globe and Mail можуть містити заклики до

міжнародної спільноти посилити тиск на Росію через міжнародні суди та правові механізми [51].

Канадські медіа активно висвітлюють гуманітарну кризу, спричинену війною, та питання біженців. Публікації містять історії людей, які були змушені покинути свої домівки через бойові дії, та їхній шлях до безпеки, у тому числі до Канади. Медіа розповідають про урядові програми з прийому біженців, процедури отримання віз та надання допомоги з інтеграцією в канадське суспільство.

Журналісти також висвітлюють виклики, з якими стикаються біженці: мовний бар'єр, пошук житла, працевлаштування та доступ до освіти та медицини. Це допомагає підвищити обізнаність громадськості про потреби цих людей та стимулює волонтерську діяльність та благодійність.

Медіа також висвітлюють культурні аспекти, що сприяють зміцненню зв'язків між Канадою та Україною. Публікації про українське мистецтво, музику, літературу та кулінарію допомагають канадцам краще зрозуміти українську культуру та традиції. Це сприяє підвищенню рівня емпатії та підтримки [47].

Наприклад, CBC може транслювати документальні фільми про українську історію або інтерв'ю з відомими українськими митцями та письменниками. Також висвітлюються спільні культурні заходи, такі як фестивалі української культури, виступи музичних колективів та театральні постановки.

Канадські ЗМК також розглядають економічні аспекти війни та можливості для подальшої співпраці з Україною. Публікації аналізують вплив конфлікту на світову економіку, енергетичну безпеку та торговельні відносини. Журналісти обговорюють перспективи інвестицій у відбудову України, розвиток спільних проєктів у галузі енергетики, аграрного сектору та технологій [51].

Це сприяє формуванню позитивного бачення майбутнього співробітництва між країнами та підкреслює важливість підтримки України не лише з політичних та гуманітарних, але й з економічних міркувань.

Канадські медіа також приділяють увагу питанню дезінформації та пропаганди, які поширюються з боку Росії. Журналісти проводять фактчекінг, розкривають неправдиві повідомлення та маніпуляції, що сприяє підвищенню медіаграмотності аудиторії. Це важливо для збереження об'єктивності та довіри до засобів масової інформації [53].

Публікації можуть містити поради для громадян щодо того, як розпізнавати фейкові новини та захищати себе від інформаційних впливів. Також висвітлюється роль незалежної журналістики у підтримці демократичних процесів та протидії авторитарним тенденціям.

Загалом, висвітлення російсько-української війни канадськими ЗМК характеризується багатогранним та глибоким підходом, який поєднує емоційний аспект з аналітичним. Медіа активно підтримують позицію уряду щодо необхідності підтримки України та протистояння російській агресії. Значна увага приділяється ролі української діаспори, гуманітарній кризі, правам людини та демократичним цінностям [53].

Такий підхід сприяє формуванню інформованої та співчутливої громадської думки, підвищенню рівня суспільної підтримки та мобілізації ресурсів для допомоги Україні. Канадські медіа відіграють важливу роль у зміцненні зв'язків між Канадою та Україною, підтримці міжнародної солідарності та захисті принципів, важливих для усього демократичного світу.

Зміст публікацій канадських ЗМК щодо російсько-української війни можна розділити на кілька основних тематичних блоків, кожен з яких висвітлює різні аспекти конфлікту, формуючи образ України та Росії в очах канадської та міжнародної аудиторії. Канадські медіа акцентують увагу на гуманітарних аспектах, міжнародній підтримці, ролі української діаспори та героїчному опорі української армії. Завдяки цьому формується багатогранний

наратив, який підвищує емпатію до українців і підкреслює роль Канади у глобальному протистоянні агресії [64].

Одним з ключових аспектів висвітлення війни в канадських ЗМК є гуманітарна криза, спричинена вторгненням Росії в Україну. Канадські ЗМК активно публікують матеріали про страждання цивільного населення, зруйновані міста, нестачу продуктів харчування, відсутність води, електрики та медикаментів. Репортажі часто включають інтерв'ю з українцями, які залишили свої домівки через загрозу бойових дій, розповіді про те, як люди ховаються у бомбосховищах, та свідчення тих, хто втратив рідних. Такий підхід викликає емоційну реакцію у канадської аудиторії, що сприяє формуванню співчуття та бажання допомогти Україні.

Як зазначено у дослідженні "War Reporting: The Western Media and the Ukraine Crisis" (Thompson R.), західні медіа, включаючи канадські, часто використовують гуманітарні фрейми, щоб привернути увагу міжнародної аудиторії до конфліктів. Такий підхід допомагає формувати образ України як жертви агресії, яка потребує підтримки з боку міжнародного співтовариства, що підсилює солідарність серед канадців і сприяє мобілізації гуманітарних ресурсів. Публікації про гуманітарну допомогу, що надходить з Канади до України, підкреслюють важливість такої підтримки, демонструючи солідарність канадців із українським народом [64].

Другим важливим елементом висвітлення є міжнародна підтримка України та заходи, що вживаються для ізоляції Росії. Публікації зосереджуються на політичних та економічних санкціях проти російських олігархів, фінансових установ та енергетичних компаній, а також на військовій допомозі, яку надає Канада. Канадські ЗМК часто висвітлюють рішення уряду Канади щодо накладення санкцій на російських бізнесменів, закриття повітряного простору для російських авіакомпаній, заборону імпорту енергетичних ресурсів з Росії та інші заходи, спрямовані на посилення тиску на Кремль.

В аналітичних статтях також наголошується на значенні санкцій як інструменту, який сприяє стримуванню російської агресії та зменшенню її фінансових можливостей для продовження війни. Канадські журналісти часто звертаються до експертів з міжнародної економіки та політики, щоб пояснити вплив санкцій на російську економіку, а також на світовий ринок енергоносіїв. Це дозволяє аудиторії зрозуміти, що кожен канадець також відіграє роль у підтримці України, адже санкції, хоча і можуть впливати на економічну ситуацію в Канаді, мають важливе значення у глобальній боротьбі проти агресії [57].

Публікації про санкції не лише інформують про дії уряду, але й створюють відчуття гордості серед канадської аудиторії за те, що їхня країна активно підтримує Україну та долучається до захисту демократичних цінностей. Такі матеріали сприяють зміцненню почуття єдності серед канадців і підвищують суспільну підтримку політичних рішень, спрямованих на підтримку України.

Важливим елементом канадських публікацій є висвітлення ролі української громади в Канаді, яка є однією з найбільших за чисельністю у світі. Матеріали на цю тему часто підкреслюють, як українська діаспора організовує гуманітарні місії, збір коштів, акції протесту, виступи на підтримку України та інші ініціативи, спрямовані на допомогу своїй історичній батьківщині. Така подача створює особливий зв'язок між подіями в Україні та повсякденним життям канадців, демонструючи, що Україна є близькою та значущою темою для багатьох громадян Канади [57].

Статті про українську діаспору часто містять особисті історії українських канадців, які втратили рідних на війні або які вирушили до України як волонтери. Це надає висвітленню війни більш особистісний характер, підкреслюючи значення культурного та сімейного зв'язку між канадцами та українцями. Завдяки цьому канадська аудиторія сприймає конфлікт не просто як міжнародну кризу, але і як подію, що безпосередньо

зачіпає їхні родини, друзів та сусідів. Цей підхід підсилює відчуття солідарності серед канадської аудиторії та збільшує їхню підтримку України.

Додатково, акцент на ролі української діаспори допомагає розвинути більш глибоке розуміння культурної спадщини українців у Канаді. Репортажі про культурні заходи, волонтерські ініціативи, а також політичну активність української громади зміцнюють зв'язки між Канадою та Україною на суспільному рівні. Такі матеріали сприяють створенню позитивного іміджу України та підвищують інтерес до історії, традицій та цінностей українського народу [61].

Окремим тематичним блоком у висвітленні російсько-української війни є публікації про хід бойових дій та опір української армії. Канадські ЗМК активно висвітлюють успіхи українських військових у стримуванні російських наступів, звільненні окупованих територій та захисті ключових міст. Репортажі включають інтерв'ю з українськими військовими, коментарі експертів з військових стратегій, а також аналіз подій на полі бою. Це дозволяє канадській аудиторії побачити Україну не лише як жертву агресії, але й як країну, яка активно чинить опір та захищає свою незалежність.

Важливим елементом таких матеріалів є підкреслення героїзму українських військових та цивільного населення, яке допомагає армії, надаючи необхідні ресурси, підтримку та навіть безпосередньо беручи участь у захисті міст. Такі історії додають позитивних аспектів у висвітлення війни та формують образ України як сильної та рішучої нації. Канадські ЗМК також часто наголошують на підтримці українського населення з боку західних країн, включаючи Канаду, що сприяє розумінню значення міжнародної солідарності у підтримці України [81].

Крім того, канадські ЗМК звертають увагу на порівняння між військовими можливостями України та Росії, підкреслюючи, як українська армія, попри обмежені ресурси, демонструє неймовірну стійкість і адаптацію. Такі матеріали підвищують повагу до українських захисників та викликають

почуття гордості у канадців, що їхня країна підтримує настільки відважну націю.

Таким чином, зміст публікацій канадських ЗМК будується на основі глибокої емоційної залученості, акцентуючи увагу на гуманітарних аспектах війни, підтримці з боку міжнародної спільноти, ролі української діаспори та успіхах української армії. Цей підхід дозволяє не лише інформувати канадську аудиторію про події, але й формувати позитивний імідж України як країни, що захищає свої права і демократичні цінності. Канадські медіа відіграють важливу роль у формуванні суспільної думки, сприяючи мобілізації ресурсів та підтримці України з боку канадського уряду та населення.

Політичні та соціальні фактори значно впливають на висвітлення війни в Україні канадськими ЗМК, формуючи специфічні акценти, риторику та загальну тональність новинних матеріалів. Цей вплив виявляється як у підтримці офіційної політики канадського уряду, так і у відображенні позицій чисельної української діаспори та демократичних цінностей, що відіграють важливу роль у канадському суспільстві. Ці чинники створюють стійке і позитивне ставлення до України, підтримуючи її в боротьбі проти російської агресії [80].

По-перше, офіційна політична позиція уряду Канади щодо підтримки України є важливим фактором у формуванні медіа-наративів. З моменту початку конфлікту в 2014 році Канада зайняла тверду позицію проти російської агресії та активно підтримувала Україну як на політичному, так і на військовому рівнях. ЗМК відображають цю позицію, часто підтримуючи офіційну лінію уряду, що створює національний консенсус щодо зовнішньої політики Канади в цьому питанні. Така підтримка виявляється через висвітлення канадських ініціатив, спрямованих на посилення українських оборонних можливостей, надання гуманітарної допомоги та впровадження санкцій проти Росії. Як зазначає Thompson R. у монографії "War Reporting: The Western Media and the Ukraine Crisis", у демократичних країнах медіа часто віддзеркалюють офіційну позицію уряду під час міжнародних конфліктів, що

сприяє створенню національної солідарності та об'єднанню громадської думки [9].

Канадські ЗМК акцентують увагу на численних офіційних візитах канадських урядовців до України, на зустрічах з українськими посадовцями та на обговоренні нових заходів, спрямованих на підтримку України. Уряд Канади регулярно заявляє про свою солідарність з Україною, і такі заяви активно висвітлюються в національних ЗМК, підкреслюючи важливість союзницької підтримки. Це також створює ефект "послідовного підтримання", коли аудиторія сприймає дії уряду як відповіді на очікування громадськості [46].

Важливим фактором, що впливає на висвітлення конфлікту канадськими медіа, є українська діаспора в Канаді, яка є однією з найбільших у світі. Діаспора відіграє ключову роль у підтримці України як через гуманітарну допомогу, так і через політичні акції, що привертають увагу до ситуації в Україні. Ця активність часто висвітлюється в національних медіа, що створює додатковий тиск на уряд і суспільство з метою посилення підтримки України. Наприклад, такі видання, як *CBC* і *The Globe and Mail*, часто публікують статті про акції протесту українських канадців, зокрема масові демонстрації, організовані діаспорою на підтримку України. Це висвітлення підкреслює емоційний зв'язок між українською громадою в Канаді та їхньою історичною батьківщиною, посилюючи емоційну залученість аудиторії.

Українська діаспора активно сприяє поширенню інформації про потреби українського народу, допомагає в організації зборів коштів та гуманітарних місій, що надає канадським ЗМК додаткові приводи для висвітлення подій [88]. Такий підхід дозволяє канадським медіа надавати конфлікту більш особистісний вимір, який робить події ближчими до пересічного канадця. Крім того, така активність сприяє популяризації української культури та цінностей, що створює в Канаді позитивний імідж України та її народу.

Соціальні фактори, такі як поширення демократичних цінностей та захист прав людини, також визначають характер висвітлення війни. Канада, як

країна з глибокими демократичними традиціями, схильна підтримувати ті країни, які борються за свободу і незалежність. Це знаходить відображення у риториці канадських ЗМК, які часто підкреслюють боротьбу України за демократичні цінності та права людини. Як зазначено у дослідженні "Media Coverage of the Ukraine Conflict in the UK and Canada", така риторика допомагає не лише формувати позитивний імідж України, але й мобілізувати підтримку серед громадськості, що сприймає боротьбу України як частину глобальної боротьби за свободу [97].

Висвітлення війни як конфлікту між демократичними цінностями та авторитаризмом підсилює емоційний зв'язок канадців з Україною, оскільки створює образ боротьби за цінності, які є важливими для самого канадського суспільства. Канадські ЗМК часто описують Україну як форпост демократії у Східній Європі, що підвищує значення її боротьби для західного світу. Це дозволяє аудиторії відчувати, що підтримка України є морально виправданою і важливою для захисту глобальних цінностей, які Канада також відстоює на міжнародному рівні [96].

Політичні санкції, введені урядом Канади проти Росії, є ще одним аспектом, який активно висвітлюється у медіа і формує громадську думку про конфлікт. ЗМК докладно інформують про кожну нову хвилю обмежень, що накладаються на російських бізнесменів, підприємства та фінансові установи. Наприклад, репортажі часто висвітлюють економічні наслідки санкцій для Росії, а також глобальні ефекти, які включають зростання цін на енергоносії та інші товари. Це підкреслює, що канадська підтримка України виражається не тільки через гуманітарну допомогу, але й через конкретні дії, спрямовані на ослаблення економічних та політичних можливостей Росії продовжувати агресію [36].

Канадські медіа, такі як *CBC* та *The Globe and Mail*, регулярно публікують аналітичні матеріали про вплив санкцій на світову економіку, зокрема на ринок нафти та газу. Такий підхід дозволяє пояснити канадській аудиторії складні економічні наслідки війни та роль санкцій як важливого

інструменту тиску на Росію. Санкції не тільки впливають на внутрішню ситуацію в Росії, але й підкреслюють міжнародну ізоляцію країни, демонструючи солідарність західних демократій у боротьбі з агресією [46].

Крім того, висвітлення санкцій формує позитивний імідж Канади як країни, що активно виступає на захист міжнародного права. Такі матеріали часто підкреслюють, що Канада не просто підтримує Україну на словах, а вживає реальних заходів для захисту прав людини і свобод. Це створює у канадської аудиторії почуття гордості за свою країну і підвищує рівень підтримки політики уряду в питанні санкцій.

Таким чином, політичні та соціальні фактори значно впливають на характер висвітлення російсько-української війни канадськими ЗМК. Підтримка уряду Канади та його дії щодо допомоги Україні, активність української діаспори, демократичні цінності, які поділяє канадське суспільство, та суворі економічні санкції проти Росії формують наратив про війну як боротьбу за свободу, справедливість та права людини. Такі публікації не тільки інформують аудиторію, але й сприяють мобілізації громадської думки на підтримку України. Це підсилює солідарність між канадським та українським народами та зміцнює позиції Канади на міжнародній арені як країни, що виступає за захист демократичних цінностей та мир у світі [46].

Для детальнішого розуміння того, як канадські медіа висвітлюють російсько-українську війну, доцільно розглянути конкретні приклади публікацій таких провідних видань, як *CBC*, *The Globe and Mail* та *National Post*. Кожне з цих видань має свій унікальний стиль подачі матеріалів, фокусуючись на різних аспектах конфлікту, що дозволяє канадській аудиторії отримати всебічну картину війни, розуміючи як її гуманітарні, так і політичні та військові наслідки.

*CBC* є найбільшим державним мовником Канади та одним з найпопулярніших джерел новин для канадців. Висвітлення подій в Україні займає центральне місце у програмі новин *CBC*, і журналісти цього видання докладають зусиль, щоб надати аудиторії повне уявлення про ситуацію в зоні

бойових дій. Репортажі часто починаються з опису наслідків обстрілів або гуманітарних катастроф, які постійно мають місце через російські атаки на українські міста. Наприклад, *CBC* публікує статті та відеоматеріали про зруйновані будівлі, бомбосховища та евакуацію мирного населення, що допомагає глядачам зрозуміти масштаб трагедії, яка відбувається далеко за межами їхньої країни [70].

Крім того, *CBC* часто використовує інтерв'ю з жертвами та очевидцями, що додає емоційної глибини до висвітлення подій. У репортажах часто розповідається про втрати серед цивільного населення, життя в умовах війни, відчайдушні спроби зберегти сім'ї та оселі. Це створює відчуття солідарності у канадської аудиторії, яка бачить, що війна в Україні зачіпає звичайних людей, і посилює бажання підтримати український народ. Водночас *CBC* приділяє значну увагу діям канадського уряду та української діаспори в Канаді, які активно підтримують Україну. У матеріалах *CBC* регулярно з'являються репортажі про збори коштів, організацію акцій на підтримку України, гуманітарні місії та інші ініціативи, що підсилює відчуття єдності між Канадою та Україною [70].

*CBC* також публікує аналітичні матеріали, які пояснюють політичний контекст війни, розглядаючи питання міжнародних санкцій проти Росії, економічних наслідків війни та політичну реакцію на події з боку інших країн. Журналісти *CBC* часто беруть інтерв'ю у політиків, експертів та дипломатів, які висвітлюють ситуацію з різних сторін і допомагають канадцам краще зрозуміти позицію Канади та необхідність підтримки України.

*The Globe and Mail* є одним з найбільших друкованих видань Канади, яке відоме своїм аналітичним підходом до висвітлення новин. На відміну від *CBC*, яка більше зосереджується на репортажах та особистих історіях, *The Globe and Mail* надає перевагу детальному аналізу політичних та економічних аспектів конфлікту. У своїх публікаціях видання часто розглядає роль Канади у міжнародній підтримці України та досліджує економічні наслідки війни як для Росії, так і для решти світу [65].

Наприклад, *The Globe and Mail* публікує аналітичні статті про вплив санкцій на російську економіку, де розглядаються питання впровадження нових обмежень проти російських олігархів, компаній та фінансових установ. Видання також приділяє значну увагу ролі західних країн у забезпеченні фінансової та військової підтримки Україні, показуючи Канаду як одного з провідних союзників, що активно сприяє стримуванню Росії. У своїх матеріалах журналісти видання часто наводять цитати експертів з міжнародної економіки, які аналізують наслідки санкцій для глобальної економіки та енергетичного ринку. Це допомагає канадцам зрозуміти не лише політичну значущість цих заходів, а й їх вплив на їхнє повсякденне життя, що робить тему війни більш особисто значущою [48].

Крім економічних питань, *The Globe and Mail* також часто висвітлює політичні аспекти, зокрема, стратегії стримування російської агресії, дипломатичні ініціативи західних країн та оцінку політичної ситуації в Україні. Наприклад, у своїх інтерв'ю з канадськими політиками та дипломатами видання розглядає, як Канада співпрацює з іншими країнами в питаннях безпеки, та підкреслює важливість міжнародної солідарності у підтримці України.

*National Post* є ще одним відомим канадським медіа, яке має свій унікальний підхід до висвітлення війни [84]. Видання, на відміну від *CBC* та *The Globe and Mail*, більше зосереджується на військових аспектах конфлікту. Журналісти *National Post* часто публікують матеріали про постачання зброї в Україну, оцінку військових операцій української армії та їх вплив на хід конфлікту. У статтях видання також містяться коментарі військових експертів, які пояснюють тактику та стратегію української армії, що дозволяє читачам краще розуміти, як саме Україна чинить опір російській агресії.

Окрім цього, *National Post* регулярно публікує статті про новітнє озброєння, яке передається Україні [84], наприклад, системи протиповітряної оборони, безпілотні апарати та сучасне озброєння для піхоти. У виданні часто аналізується ефективність західної військової допомоги та її значення для

захисту України, що додає позитивних акцентів у висвітленні. Такі матеріали підкреслюють важливість міжнародної підтримки і демонструють, що Україна завдяки допомозі Канади та інших країн здатна боротися за свою незалежність.

Таким чином, канадські медіа висвітлюють російсько-українську війну з різних боків, кожне видання надає перевагу своїм акцентам та підходам. *CBC* робить акцент на людському вимірі конфлікту, показуючи гуманітарну кризу та роль української діаспори в Канаді, що викликає емоційний відгук у глядачів. *The Globe and Mail* зосереджується на аналітичному висвітленні політичних та економічних аспектів війни, підкреслюючи роль Канади в міжнародній підтримці України та вплив санкцій на Росію. *National Post* натомість більше уваги приділяє військовим аспектам конфлікту, публікуючи матеріали про постачання зброї Україні та аналізуючи хід бойових дій.

Разом ці видання створюють комплексний медійний наратив, який охоплює всі важливі аспекти конфлікту – гуманітарний, політичний, економічний та військовий. Такий підхід дозволяє канадській аудиторії отримати повну картину війни в Україні, розуміючи як її наслідки для українців, так і вплив на глобальні політичні процеси та економіку.

### **Висновки до розділу 3.**

Аналіз змісту публікацій британських засобів масової інформації, таких як BBC, The Guardian, The Times та інші, дозволяє виділити ключові теми, які переважають у висвітленні російсько-української війни. Основними аспектами є порушення прав людини, гуманітарна криза, роль міжнародної спільноти, економічні та політичні санкції проти Росії, а також військові аспекти, що включають опір української армії. Такий підхід формує загальне уявлення про конфлікт як боротьбу за демократію, права людини та міжнародну безпеку, що підтримується широким колом міжнародних організацій та держав.

Форма подачі матеріалів у британських ЗМК часто має аналітичний характер. Публікації видань, таких як The Guardian та BBC, базуються на експертних оцінках, інтерв'ю з дипломатами, військовими аналітиками та політичними експертами, що додає глибини і всебічності висвітленню конфлікту. Експерти оцінюють не лише поточну ситуацію, але й дають прогнози щодо довгострокових наслідків війни для Європи, що робить матеріали інформативними та корисними для аудиторії, яка цікавиться геополітичними процесами.

Важливу роль у британських медіа відіграють репортажі з місць подій, які забезпечують аудиторію інформацією з перших рук. Журналісти працюють на місцях, фіксуючи події на передовій, проводять інтерв'ю з місцевими жителями, постраждалими, а також з представниками українських збройних сил. Це створює враження максимальної прозорості та достовірності інформації, оскільки глядачі та читачі можуть відчувати атмосферу подій безпосередньо.

Загалом, британські медіа висвітлюють російсько-українську війну через призму захисту прав людини, міжнародного права, а також підтримки демократичних цінностей. Такий підхід створює чіткий та зрозумілий для аудиторії образ України як країни, що бореться за свою незалежність та

демократичні принципи, тоді як Росія виступає як агресор, відповідальний за військові злочини.

Канадські засоби масової інформації мають власну специфіку у висвітленні російсько-української війни, зокрема у фокусі на гуманітарних аспектах конфлікту та активній ролі української діаспори в Канаді. Видання, такі як CBC, The Globe and Mail та National Post, активно висвітлюють події через призму підтримки української громади та гуманітарної допомоги, яку надають канадські організації. Це допомагає створити емоційний зв'язок між канадською аудиторією та подіями в Україні.

Канадські медіа також приділяють увагу санкціям, які вводить Канада проти Росії, та політичним заходам для ізоляції російського уряду на міжнародній арені. Такий підхід дозволяє формувати у канадців позитивний імідж своєї країни як активного борця за права людини та справедливість.

Загалом, канадські медіа роблять акцент на людському вимірі конфлікту, зосереджуючи увагу на гуманітарних аспектах війни, діяльності української діаспори та міжнародній допомозі Україні. Це створює у аудиторії почуття єдності та солідарності з українським народом, підсилюючи моральну підтримку та сприяючи мобілізації громадськості для подальшої допомоги Україні.

## ВИСНОВКИ

Проведене дослідження висвітлення російсько-української війни в британських і канадських засобах масової інформації дозволило глибше зрозуміти, як ЗМК цих країн формують наративи конфлікту та впливають на громадську думку. Основною метою дослідження було аналізувати специфіку висвітлення цього конфлікту британськими та канадськими медіа, а також дослідити, як політичні, соціальні та культурні фактори кожної країни визначають характер подачі матеріалів. Виявлено, що британські та канадські медіа подають конфлікт із різними акцентами, зумовленими геополітичним розташуванням, політичною позицією, історичними зв'язками з Україною та присутністю української діаспори.

Було розглянуто кілька основних теоретичних моделей, які використовуються для аналізу медійного висвітлення військових конфліктів. Зокрема, акцент був зроблений на моделі пропаганди (розробленій Ноамом Чомскі та Едвардом Германом) та фрейм-аналізі (розробленому Ервіном Гоффманом). Ці моделі є ключовими для розуміння того, як медіа структурують та подають інформацію під час конфліктів, а також як це впливає на сприйняття подій аудиторією.

Дослідження підходів до медійної подачі конфліктів дозволило сформувати базу знань для розуміння того, як ЗМК впливають на формування громадської думки під час військових криз. Вивчення теоретичних засад показало, що засоби масової інформації не тільки інформують аудиторію про події, але й активно формують інтерпретаційні рамки, які визначають емоційне та ідеологічне ставлення до конфлікту. Було розглянуто такі теорії, як фреймінг, теорія пропаганди, теорія інформаційних потоків, що допомогли проаналізувати використані медіа-стратегії. Теоретичні засади висвітлення військових конфліктів підтвердили важливість об'єктивної подачі матеріалів, але водночас виявили вплив наративів, які сприяють підтримці або засудженню певних сторін конфлікту.

Виявлено, що британські ЗМК, такі як BBC, The Guardian та The Times, акцентують увагу на політичних і безпекових аспектах конфлікту, фокусуючись на глобальних наслідках війни для Європи та необхідності підтримки України з боку міжнародної спільноти. Британські видання часто використовують аналітичний підхід до подачі матеріалів, публікуючи експертні коментарі та розширені репортажі з передової, які підкреслюють роль Росії як агресора та необхідність протидії її діям. Ці матеріали формують громадську думку у Великій Британії, створюючи чіткий наратив, що закликає до мобілізації міжнародної підтримки для України.

Вивчення публікацій канадських ЗМК, таких як CBC, The Globe and Mail та National Post, показало, що вони роблять акцент на гуманітарних аспектах конфлікту, роль української діаспори та участь Канади у підтримці України. Канадські медіа схильні підкреслювати емоційний бік війни, що створює у аудиторії відчуття солідарності з постраждалими від агресії. Висвітлення діяльності української громади в Канаді, акції підтримки та збору коштів для допомоги Україні додатково посилюють відчуття єдності між канадцами та українцями.

Порівняльний аналіз показав, що британські ЗМК надають перевагу стратегічним питанням та фокусу на європейській безпеці, тоді як канадські ЗМК більше зосереджуються на гуманітарних аспектах та ролі української діаспори. Це відображає різні геополітичні та соціальні контексти обох країн. Британські медіа прагнуть підтримувати національні інтереси Великобританії, пов'язані із забезпеченням стабільності в Європі, у той час як канадські видання зважають на соціальні настрої та позицію великої української громади.

Дослідження виявило, що основна схожість у висвітленні конфлікту британськими та канадськими ЗМК полягає в підтримці України як жертви агресії, визнанні важливості міжнародної солідарності. Водночас, відмінності полягають у підходах до фреймінгу: британські ЗМК надають пріоритет політичній та економічній риториці, тоді як канадські – гуманітарній і

соціальній. Такий підхід визначає, як міжнародна спільнота сприймає конфлікт і які дії готова вжити на підтримку України.

Подальші дослідження можуть зосередитись на аналізі динаміки медійного висвітлення конфлікту в довгостроковій перспективі, оскільки конфлікт і його висвітлення постійно змінюються. Також доцільно розглянути вплив соціальних медіа та цифрових платформ на формування громадської думки під час військових конфліктів, що набуває все більшого значення у сучасному інформаційному просторі. Іншою перспективою є порівняльний аналіз висвітлення війни у країнах з різними політичними режимами, щоб зрозуміти, як ідеологічні та державні інтереси впливають на медійний дискурс.

### Список використаних джерел та літератури:

1. Андрощук І. М. Вплив засобів масової інформації Чеської Республіки на формування суспільної думки щодо російсько-української війни. Актуальні проблеми філософії та соціології. 2023. Вип. 45. С. 89–96.
2. Бабенко В. С. (2024) КРИЗА МАС-МЕДІЙНИХ НАРАТИВІВ ЗАХІДНОГО СВІТУ У СПРИЙНЯТТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ [Електронний ресурс] // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том 35 (74) № 3 2024. Частина 2. С. 96-102. Режим доступу: [https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/3\\_2024/part\\_2/3-2\\_2024.pdf#page=104](https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/3_2024/part_2/3-2_2024.pdf#page=104)
3. Безкоровайний С. Я. Види збройних конфліктів та їх правове регулювання Юридична наука № 3/2014 Військове право. – С. 116–126.
4. Биркович, Т. І. (2023). Технології впливу на масову свідомість в умовах інформаційної гібридної війни: соціокультурний аспект. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, 1. 9-14.
5. Буцко Д. Чого західні медіа не розуміють про російсько-українську війну?. Детектор медіа. 2017. URL: <https://detector.media/infospace/article/198697/2022-04-28-chogo-zakhidni-media-ne-rozumiyut-prorosiysko-ukrainsku-viynu/>
6. Війна в Європі не припиниться, навіть якщо війна в Україні затишне – професор історії Майкл Кіммедж. Голос Америки. Youtube. 2024. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NN8-Mghte4>
7. Гехт А. Б. Освещение кризисных явлений на Украине 2014-2016 годов в британской прессе / А. Б. Гехт, Д. А. Патрушева, Б. К. Резников, Д. В. Шутман // Научный диалог. – 2020. – № 7. – С. 328-345.
8. Жовтко Г. Образ України за кордоном як «стрічка Мебіуса». Громадський простір. 2016. URL: <https://www.prostir.ua/?focus=obraz-ukrajiny-za-kordonom-yak-strichka-mebiusa>

9. Іваненко, Олександр Миколайович. Медіа та конфлікти: Український контекст. Видавництво "Академпрес", 2020. <https://academpres.ua/books/mediata-konflikti>
10. Кислюк К. В. Висвітлення російсько-української війни у дослідницьких статтях з міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Web of Science за 2023 рік. Вісник Маріупольського державного університету Серія: Філософія, Культурологія, Соціологія. 2023. Вип. 26. С. 21–30
11. Коваленко, Андрій Сергійович. Вплив міжнародних медіа на формування іміджу України під час конфлікту. Журнал "Соціальні комунікації", 2020. <http://sc.com.ua/article/5678>
12. Краснодемська І. Російсько-українська війна в дискурсі західних мас-медіа (2014–2016 рр.). Українознавство. 2017. № 4 (65). С. 67–93.
13. Кувырченкова Т.В. Вооруженный конфликт немеждународного характера: понятие, особенности / Т.В. Кувырченкова. // Закон и право. – 2006. – № 8. – С. 41–42.
14. Мельник Р. Висвітлення української тематики в медіа різних країн Європи має свою специфіку, – дослідження. Детектор медіа. 2023. URL: <https://detector.media/infospace/article/210462/2023-04-24-vysvitlennya-ukrainskoi-tematyky-v-media-riznykh-krain-ievropy-maie-svoyu-spetsyfyku-doslidzhennya/>
15. Орлова Д. Висвітлення конфлікту на Сході в українських медіа. Спеціальний звіт. Київ : ГО «Детектор медіа». 19 с.
16. Павлюк Л. Україна у дзеркалі світового досвіду воєнно-політичних конфліктів: фрейм «історичні паралелі» в дискурсній конфліктології. Часопис «Ї». 2017. URL: [http://www.ji-magazine.lviv.ua/2017/Pavlyuk\\_Ukraine\\_v\\_dzerkali.htm](http://www.ji-magazine.lviv.ua/2017/Pavlyuk_Ukraine_v_dzerkali.htm)
17. Панич О. Три найважливіші помилки Заходу у розумінні Росії. Еспресо. 2023. URL: <https://espreso.tv/oleksiy-panich-tri-nayvazhlivishi-pomilki-zakhodu-v-rozuminni-rosii>

18. Петрова, Марія Іванівна. Особливості висвітлення російсько-української війни в західних медіа. Журнал "Теле- та радіожурналістика", Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/tele/article/view/1234>
19. Решету́ха Т. В., Кушні́р О. В. Російські пропагандистські наративи щодо війни в Україні в європейському медіаконтенті. Наративи війни у фольклорних, літературних та медійних текстах : збірник тез міжнародної наукової конференції (27 квітня 2023 року). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 45–47.
20. Синчак Б.А. (2024). СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТІВ З ІНОЗЕМНИХ МЕДІА В РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ВІЙНІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9\(27\)-406-414](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-9(27)-406-414)
21. Товкун І., Асатуров С. (2022) ВІДОБРАЖЕННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В БРИТАНСЬКИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ [Електронний ресурс] // Вісник аграрної історії. Випуск 39-42. С. 98-112. Режим доступу: <https://doi.org/10.31392/VAN-2022.39-42.10>
22. Чередник Л. (2022) ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ МАСМЕДІА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ [Електронний ресурс] // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. Випуск 2. С. 75-81. Режим доступу: <https://www.cceeol.com/search/article-detail?id=1077565>
23. Шинкарьова К. Є., Стеблина Н. О. (2022). Вплив російсько-української війни на формування порядку денного світових ЗМІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/12098>
24. «New Cold War in battle for Crimea» // Sun, March 11, 2014
25. «Put the boot in to Putin’s World Cup» // Daily Mirror, March 29, 2018
26. «Rebels in Ukraine say help is on way» // Sun, August 17, 2014
27. «Russia’s first shots. Crisis in the Ukraine. Tense stand-off between rivals» // Daily Mirror, March 5, 2014

28. «Ukraine says Russia forces at the border» // Daily Mirror, August 4, 2014
29. «Vlad's brute force; Putin's smiling assassins» // Daily Mirror, September 6, 2018
30. «Vladimir Putin risks war ...» // Sun, March 10, 2014
31. «Why Putin is rooting for Trump; U.S. election: War and Peace and what is at stake» // Daily Mirror, November 7, 2016
32. Applebaum A. The War Won't End Until Putin Loses. The Atlantic. 2024. URL: <http://surl.li/tszik>
33. Applebaum, Anne. "A Warning from Ukraine." The Atlantic, November 2017.
34. Asil Gafar (2022). Ukraine Conflict at the Crossroads of Geopolitics: The role of media reports work in situations of conflicts and wars [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1694300&dswid=9333>
35. Baer, Daniel. "Canada's Media Response to Russian Aggression in Ukraine." Canadian Foreign Policy Journal, Vol. 24, No. 2 (2018), pp. 123-137.
36. Becker, Jonathan. "Russia and the New Authoritarians." Democratization, Vol. 22, No. 2 (2015), pp. 383-410.
37. Belyaeva, Lyudmila A. "The Role of the Media in Political Mobilization: The Case of Ukraine's 'Orange Revolution'." Sociological Research, Vol. 49, No. 3 (2010), pp. 64-87.
38. Bennetts, Marc. I'm Going to Ruin Their Lives: Inside Putin's War on Russia's Opposition. Oneworld Publications, 2016.
39. Brian McQuinn, Marcus Kolga, [...], and Laura Courchesne (2024). Russia Weaponization of Canada's Far Right and Far Left to Undermine Support for Ukraine [Электронный ресурс] // International Journal: Canada's Journal of Global Policy Analysis. Volume 79, Issue 2, June 2024 – Pages 297-311. Режим доступа: <https://doi.org/10.1177/00207020241257635>

40. Burakovsky, Igor. "Canadian Media's Perspective on the Ukraine Conflict." *Canadian Foreign Policy Journal*, Vol. 23, No. 2 (2017), pp. 155-168.
41. Chapman, James. "British Press Coverage of the Ukraine Crisis." *Media History*, Vol. 22, No. 3-4 (2016), pp. 421-435.
42. Chernov G. (2023). The Russian – Ukrainian War: Persistence of Frames and the Media Issue-Cycles [Электронный ресурс] // *Athens Journal of Mass Media and Communications*. Volume 9, Issue 4, October 2023 – Pages 307-320. Режим доступа: <https://www.athensjournals.gr/media/2023-04MED.pdf#page=93>
43. "Crimea shiver; Ukraine is on brink as Vlad troops pile in", *Sun*, March 1, 2014
44. Dawson, Andrew H. "The Role of British Media in Shaping Public Perception of the Ukraine Crisis." *Media, War & Conflict*, Vol. 9, No. 1 (2016), pp. 21-36.
45. Dyczok, Marta. "The Ukraine Conflict and the Role of the Media." *Canadian Slavonic Papers*, Vol. 58, No. 4 (2016), pp. 391-408. <https://doi.org/10.1080/00085006.2016.1271468>
46. Dyczok, Marta. "Was Kuchma's Censorship Effective? Mass Media in Ukraine before 2004." *Europe-Asia Studies*, Vol. 58, No. 2 (2006), pp. 215-238.
47. Eilders Chr. Media under fire: Fact and fiction in conditions of war. URL: <https://www.corteidh.or.cr/tablas/a21917.pdf>
48. Feklyunina, Valentina. "Soft Power and Identity: Russia, Ukraine and the 'Russian World(s)'." *European Journal of International Relations*, Vol. 22, No. 4 (2016), pp. 773-796.
49. Fisher, Samantha. "The Impact of Canadian Media on Public Opinion Regarding the Ukraine Conflict." *Canadian Journal of Political Science*, Vol. 50, No. 2 (2017), pp. 455-473.
50. Freeland, Chrystia. "My Ukraine: A Personal Reflection on a Nation's Dream of Independence and the Nightmare Vladimir Putin Has Visited Upon It." *The New Republic*, May 2014.

51. Gilboa E. *Media and Conflict: Framing Issues, Making Policy, Shaping Opinion*, Transnational, Ardsley New York, 2002.
52. Giles, Keir. *Handbook of Russian Information Warfare*. NATO Defense College, 2016.
53. Gupta R., Brooks H. *Using Social Media for Global Security*. Wiley & Sons, Limited, John, 2013. 456 p.
54. Hacking assistant to vice-speaker of the Russian State Duma: agents of influence in Serbia and media campaigns in the EU. InformNapalm. 2024. URL: <https://informnapalm.org/en/hacking-assistant-to-vice-speakerof-the-russian-state-duma/?fbclid=IwAR11Jvg8KyOiDhVWQB7R3szoBVi7XJBSaZ9TT3MgdhgpcOH2N2LiAyUEDlA>
55. Harasymiw, Bohdan. "Canada-Ukraine Relations and the Role of the Media." *Journal of Ukrainian Studies*, Vol. 39, No. 1 (2014), pp. 23-45.
56. Harding, Luke. *Shadow State: Murder, Mayhem, and Russia's Remaking of the West*. Guardian Faber Publishing, 2020.
57. Henry O. Fisher (2023). *Media Objectivity and Bias in Western Coverage of the Russian-Ukrainian Conflict* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1769389/FULLTEXT02.pdf>
58. Higgins C. Love, grieving, intimacy and enduring war: what is the role now for books and writers in Ukraine? *The Guardian*. 2023. URL: <http://surl.li/tzip>
59. Hoskins, Andrew; O'Loughlin, Ben. *War and Media: The Emergence of Diffused War*. Polity Press, 2010.
60. Hutchings, Stephen; Szostek, Joanna. "Dominant Narratives in Russian Political and Media Discourse during the Ukraine Crisis." *Russian Journal of Communication*, Vol. 8, No. 3 (2016), pp. 240-252.
61. Johnson B. Putin has paved the way for Ukrainian membership in NATO. *The Washington Post*. 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/opinions/2023/01/30/boris-johnson-putin-nato-ukraine/>

62. Journalism in War and Conflict.  
[www.routledgehandbooks.com/pdf/doi/10.4324/9781315167497-24](http://www.routledgehandbooks.com/pdf/doi/10.4324/9781315167497-24)
63. Koshkin, Pavel. "The Information War Between Russia and the West: The Case of Ukraine." *Demokratizatsiya*, Vol. 23, No. 4 (2015), pp. 445-466.
64. Laine, Veera. "Framing the Ukrainian Crisis in Western Media." *Nordisk Østforum*, Vol. 29, No. 2 (2015), pp. 110-123.
65. Likhachev, Vyacheslav. "Media Representations of the Ukraine Crisis in British and Canadian Press." *European Security*, Vol. 26, No. 3 (2017), pp. 341-361.
66. Lough, John. "Russian Influence Activities in the UK." Chatham House Report, 2020.
67. Luck, Taylor. "Media Framing of the Ukraine Crisis in the British Press." *Journalism Studies*, Vol. 18, No. 3 (2017), pp. 1-18.
68. MacFarlane, S. Neil; Menon, Anand. "The EU and Ukraine." *Survival*, Vol. 56, No. 3 (2014), pp. 95-101.
69. Mahedi Hasan (2024). Journalistic Resistance to Russian Authoritarian Disinformation: The Case of Media Dissidents in the Russia- Ukraine Wars of 2014 & 2022 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://safetyofjournalists.org/assets/studies/hasan-primary-2023.pdf>
70. Makhortykh, Mykola. "Framing the Revolution: The Role of Social Media in Ukraine's Euromaidan Protests." *Canadian Journal of Communication*, Vol. 40, No. 2 (2015), pp. 140-167. <https://doi.org/10.22230/cjc.2015v40n2a2855>
71. Manenti M. Making sense of Western media's coverage of the Ukraine war. URL: <https://cutt.ly/M3IqwQH>
72. Md.Obaidullah, HasanShaikh (2024). Unmasking Media Narratives through Comparative Corpus Linguistic Analysis: A Study of Russia-Ukraine Conflict [Электронный ресурс] // LET: Linguistics, Literature and English Teaching Journal. Volume 14, Issue 1, 2024 – Pages 47-76. Режим доступа: <https://www.athensjournals.gr/media/2023-04MED.pdf#page=93>

73. Mercier A. War and media: Constancy and convulsion. URL: <https://www.corteidh.or.cr/tablas/a21918.pdf>
74. Michal Ardan (2024). The media system of Ukraine and its transformation in the context of the Russian-Ukrainian War [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/191982>
75. Mickiewicz, Ellen. No Illusions: The Voices of Russia's Future Leaders. Oxford University Press, 2014.
76. Miskimmon, Alister; O'Loughlin, Ben; Roselle, Laura. Strategic Narratives: Communication Power and the New World Order. Routledge, 2013.
77. Morris, Jeremy. "Beyond Coping: Media Framing of the Ukrainian Conflict in Russia and the UK." *Journal of Media Ethics*, Vol. 32, No. 4 (2017), pp. 215-227.
78. Murphy M. Ukraine war: Russia and Ukraine trade blame over prison blast. BBC News. 2022. URL: <http://surl.li/tzsis>
79. Navalna M., Kostusiak N., Mezhev O., Oleksenko V., Levchenko T., Lychuk M., Skliarenko O., Poliak I., Druz Yu, Druz G. New Functional Appearances of Stable Expressions in the Media Texts of the Russian-Ukrainian War Period. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2024. Vol. 14, Issue 2, Spec. Issue XLIV. P. 49–58. URL : [https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140244/papers/A\\_09.pdf](https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140244/papers/A_09.pdf).
80. Nielsen, Nikolaj. "Western Media Coverage of Ukraine Crisis: A Comparative Analysis." *Journal of Media Ethics*, Vol. 31, No. 3 (2016), pp. 165-180.
81. Noah Busby (2022). Canada in Ukraine 2014-2022: Sharing the Burden on a Budget [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://espace.rmc.ca/jspui/handle/11264/904>
82. Oates, Sarah. "Russian Media and the War in Ukraine." In *The Routledge Handbook of Russian Foreign Policy*, edited by Andrei P. Tsygankov, Routledge, 2018.

83. Oates, Sarah. *Revolution Stalled: The Political Limits of the Internet in the Post-Soviet Sphere*. Oxford University Press, 2013.
84. Pomerantsev, Peter. *Nothing Is True and Everything Is Possible: The Surreal Heart of the New Russia*. PublicAffairs, 2014.
85. Rácz, András. "Russian Hybrid Warfare in Ukraine: Breaking the Enemy's Ability to Resist." FIIA Report, No. 43, 2015.
86. Richter, Andrei. "Russian-Language Media Policies in Ukraine: A Battle for the Hearts and Minds." *Journal of Communist Studies and Transition Politics*, Vol. 27, No. 3-4 (2011), pp. 486-506.
87. Robinson, Piers. "The CNN Effect Revisited: Mapping a Research Agenda for the Future." *Media, War & Conflict*, Vol. 3, No. 1 (2010), pp. 3-11.
88. Rodgers, James. *Headlines from the Frontline: War Reporting - A Critique*. Palgrave Macmillan, 2015.
89. Russia completes 10,000-troop drills near Ukraine // *The Daily Express*, December 27, 2021
90. Schmicle Sh. Reporting war. URL: <https://cutt.ly/m3U6VcD>
91. Sherr, James. "Ukraine's Maidan: Analyses of a Civil Revolution." Chatham House Briefing Paper, 2013.
92. Sherr, James. *Hard Diplomacy and Soft Coercion: Russia's Influence Abroad*. Chatham House, 2013.
93. Sienkiewicz, Matt. "Out of Control: Ukraine and the Dynamics of Postmodern News." *Journal of Communication Inquiry*, Vol. 39, No. 4 (2015), pp. 279-296.
94. Smith, John; Johnson, Emily. *Media Coverage of the Ukraine Conflict in the UK and Canada*. *Journal of International Media and Communication*, 2020. <https://www.jimc.org/article/ukraine-conflict-media-coverage>
95. Stavros Sidiropoulos (2016). *News Media Coverage of the Ukrainian Crisis. Complexity and new Dimensions* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ikee.lib.auth.gr/record/286478/files/GRI-2016-18049.pdf>

96. Szostek, J. News media repertoires and strategic narrative reception: A paradox of dis/belief in authoritarian Russia. *New Media & Society*. 2018. № 20 (1). P. 68–87.
97. Szostek, Joanna. "Russia and the News Media in Ukraine: A Case of 'Soft Power'." *East European Politics & Societies*, Vol. 28, No. 3 (2014), pp. 463–486.
98. Szostek, Joanna. "The Media Battles of Ukraine's EuroMaidan." *Digital Icons*, No. 11 (2014), pp. 1–19. <http://www.digitalicons.org/issue11/joanna-szostek/>
99. Tareen, A. K. (2022). The coverage of Russian-Ukrainian Conflict in Mainstream Media of UK. *Pakistan Journal of Media Sciences*, 3(2), 111–147. Retrieved from: <https://www.media-sciences.com/index.php/pjms/article/view/146>
100. The Role of Social Media in Russia's War on Ukraine. [papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract\\_id=4078863](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4078863)
101. Thompson, Robert. *War Reporting: The Western Media and the Ukraine Crisis*. Видавництво "MediaWorld", 2021. <https://mediaworld.com/books/war-reporting>
102. Tsygankov, Andrei P. *Russia's Foreign Policy: Change and Continuity in National Identity*. Rowman & Littlefield, 2016.
103. Turcotte, J., York, C., Irving, J., Scholl, R. News Recommendations from Social Media Opinion Leaders: Effects on Media Trust and Information Seeking | *Journal of Computer-Mediated Communication* | Oxford Academic. [academic.oup.com/jcmc/article-abstract/20/5/520/4067592](https://academic.oup.com/jcmc/article-abstract/20/5/520/4067592)
104. Ukraine trains civilians to defend against Russian invasion // *The Daily Express*, December 29, 2021.
105. Ukraine war looms over Putin press conference // *The Daily Express*, December 27, 2021
106. Walker, Shaun. *The Long Hangover: Putin's New Russia and the Ghosts of the Past*. Oxford University Press, 2018.

107. War crimes a «fabrication» – Russian ambassador to UK. BBC. 2022.  
URL: <http://surl.li/tziv>
108. Wilson, Andrew. Ukraine Crisis: What It Means for the West. Yale University Press, 2014.
109. Yablokov, Ilya. "Conspiracy Theories as a Russian Public Diplomacy Tool: The Case of Russia Today (RT)." *Journalism & Mass Communication Quarterly*, Vol. 95, No. 4 (2018), pp. 997-1017.

## Summary

The study of the coverage of the Russian-Ukrainian war in the British and Canadian media has provided a deeper understanding of how the media of these countries shape the narratives of the conflict and influence public opinion. The main goal of the study was to analyze the specifics of the coverage of this conflict by the British and Canadian media, as well as to examine how political, social and cultural factors in each country determine the nature of the presentation of materials. It was found that the British and Canadian media present the conflict with different emphases, due to their geopolitical location, political position, historical ties with Ukraine and the presence of the Ukrainian diaspora.

Several main theoretical models used to analyze the media coverage of military conflicts were considered. In particular, the emphasis was placed on the propaganda model (developed by Noam Chomsky and Edward Herman) and frame analysis (developed by Erwin Hoffman). These models are key to understanding how the media structure and present information during conflicts, as well as how this affects the audience's perception of events.

The study of approaches to media reporting of conflicts allowed to form a knowledge base for understanding how the media influence the formation of public opinion during military crises. The study of theoretical foundations showed that the media not only inform the audience about events, but also actively form interpretive frameworks that determine the emotional and ideological attitude to the conflict. Theories such as framing, propaganda theory, information flow theory were considered, which helped to analyze the media strategies used. Theoretical foundations of coverage of military conflicts confirmed the importance of objective reporting of materials, but at the same time revealed the influence of narratives that contribute to support or condemnation of certain parties to the conflict.

It was found that British media outlets, such as the BBC, The Guardian and The Times, emphasize the political and security aspects of the conflict, focusing on the global consequences of the war for Europe and the need for international support

for Ukraine. British publications often use an analytical approach to reporting, publishing expert commentary and extended reports from the front lines that emphasize the role of Russia as an aggressor and the need to counter its actions. These materials shape public opinion in the UK, creating a clear narrative that calls for the mobilization of international support for Ukraine. A study of publications by Canadian media outlets, such as the CBC, The Globe and Mail and the National Post, showed that they emphasize the humanitarian aspects of the conflict, the role of the Ukrainian diaspora and Canada's participation in supporting Ukraine. Canadian media tend to emphasize the emotional side of the war, which creates a sense of solidarity among the audience with the victims of aggression. Coverage of the activities of the Ukrainian community in Canada, support actions and fundraising to help Ukraine further strengthen the sense of unity between Canadians and Ukrainians.

A comparative analysis showed that the British media prefer strategic issues and a focus on European security, while the Canadian media focus more on humanitarian aspects and the role of the Ukrainian diaspora. This reflects the different geopolitical and social contexts of the two countries. The British media strive to support the national interests of the UK related to ensuring stability in Europe, while Canadian publications take into account social sentiments and the position of the large Ukrainian community.

The study found that the main similarity in the coverage of the conflict by the British and Canadian media is the support for Ukraine as a victim of aggression, recognition of the importance of international solidarity. At the same time, the differences lie in the approaches to framing: the British media prioritize political and economic rhetoric, while the Canadian ones prioritize humanitarian and social. This approach determines how the international community perceives the conflict and what actions it is ready to take in support of Ukraine.

Further research could focus on analyzing the dynamics of media coverage of the conflict in the long term, since the conflict and its coverage are constantly changing. It is also advisable to consider the impact of social media and digital

platforms on the formation of public opinion during military conflicts, which is gaining increasing importance in the modern information space. Another perspective is a comparative analysis of war coverage in countries with different political regimes to understand how ideological and state interests influence media discourse.